

INSTITUTUL DE ISTORIE A RELIGIILOR, ACADEMIA ROMÂNĂ
STUDII ȘI DOCUMENTE DE ISTORIE A RELIGIILOR volumul 7
ARCHÆVS. *Studies in the History of Religions* XXII-XXIII

EDIȚIA CRITICĂ COMPLETĂ ELIADE
(E.C.C.E.)

OPERA ȘTIINȚIFICĂ (ÎNAINTE DE 1945)

editată sub auspiciile Institutului de Istorie a Religiilor al Academiei Române

Volumul I

—

MIRCEA ELIADE

MANUSCRISE INEDITE DIN PATRIMONIUL
INSTITUTULUI DE ISTORIE A RELIGIILOR (1923-1939)

editate de

Eugen CIURTIN (coord.)

Andreea APOSTU, Ionuț Daniel BĂNCILĂ, Daniela DUMBRAVĂ,
Cătălin PAVEL, Vlad ȘOVĂREL & Bogdan TĂTARU-CAZABAN

Proiect co-finanțat de
Administrația Fondului Cultural Național

Spandugino
București 2024

STUDII ȘI DOCUMENTE DE ISTORIE A RELIGIILOR volumul 7
Colecție coordonată de Eugen Ciurtin și Bogdan Tătaru-Cazaban
ARCHÆVS. *Studies in the History of Religions* XXII-XXIII
www.cceol.com

ECCE | EDIȚIA CRITICĂ COMPLETĂ ELIADE. OPERA ȘTIINȚIFICĂ (înainte de 1945)

Ediție critică inițiată și coordonată de Eugen CIURTIN.

Colaboratorii volumului I: Andreea APOSTU, Ionuț Daniel BĂNCILĂ, Eugen CIURTIN, Daniela DUMBRAVĂ, Cătălin PAVEL, Vlad ȘOVĂREL & Bogdan TĂTARU-CAZABAN, membri ai Institutului de Istorie a Religiilor.

DTP preliminar: Eugen CIURTIN.

DTP X₁L_AT_EX: Vlad ȘOVĂREL.

Grafica copertei colecției © Ciprian ISAC | Atelierul de Grafică.

Ilustrația inedită a copertei © Colecția arh. Bogdan Mihail NICOLAE.

Proiect co-finanțat de AFCN.

Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării.

@ Institutul de Istorie a Religiilor, Academia Română, București & autorii.

@ Editura Spandugino.

Institutul de Istorie a Religiilor
Fondat prin HG 32/2008 | Academia Română, Secția de științe istorice și arheologie
CUI 24053142 | Tel. +40 21 314 30 74 | Calea 13 Septembrie 13, Sector 5, București
www.ihr-acad.ro | www.facebook.com/HistoryofReligionsBucharest
youtube.com/@instituteforthehistoryofre8163 | instagram.com/inst.hist.religions.bucharest

Cuprins

CONSPECTVS SIGLORVM	vii
NORME, CONVENȚII ȘI ABREVIERI UZUALE	x
CATALOGUL MANUSCRISELOR ȘI DOCUMENTELOR DIN FOSTA ARHIVĂ BUCUREȘTEANĂ A LUI MIRCEA ELIADE DONATE INSTITUTULUI DE ISTORIE A RELIGIILOR	xv
<i>Secțiunea A:</i> Manuscrise ale lui Mircea Eliade.	
<i>Secțiunea B:</i> 1. Corespondență emisă de Mircea Eliade. 2. Corespondență primită de Mircea Eliade.	
<i>Secțiunea C:</i> Alte documente din fosta arhivă bucureșteană a lui Mircea Eliade.	
CATALOGUL CĂRȚILOR, PERIODICELOR ȘI ARTICOLELOR DIN FOSTA BIBLIOTECĂ BUCUREȘTEANĂ A LUI MIRCEA ELIADE DONATE INSTITUTULUI DE ISTORIE A RELIGIILOR	
Vlad ȘOVĂREL	xx
E.C.C.E.: INTRODUCERE GENERALĂ	
Eugen CIURTIN	xxix

ÎN MANSARDĂ

1923

[MS 1] <i>Program – Crăciun – 1923.</i> Ediție critică de Andreea APOSTU	1 Planșe I-II
---	------------------

1925

[<i>Portrete și însemnări (1925-1928)</i>] [MS 2] <i>Vreau</i> [Desen.] [MS 3] [Două portrete.] [MS 4] [Două portrete.] [MS 5] <i>Tânărul.</i> Ediție critică de Andreea APOSTU	11 Planșe III-VI
--	---------------------

1926-1932

[MS 6] [<i>Lefturi europene și asiatice (1925-1926).</i>] Ediție critică de Andreea APOSTU	19 Planșe VII-VIII
[MS 7] [<i>Notă despre precursorii lui Copernic (cca. 1928)</i>] Ediție critică de Daniela DUMBRAVĂ și Andreea APOSTU	37 Planșa IX

[MS 8-18] <i>Ce am să scriu (Bibliografie potențială).</i> Ediție critică de Andreea APOSTU	43
[MS 8] I. [<i>Archimede</i> Traduceri din Mieli.]	46
	Planșa x
[MS 9] II. [<i>Apologia buddhismului.</i>]	51
	Planșa XI
[MS 10] III. [<i>Giovanni Papini – studiu critic.</i>]	64
	Planșa XII
[MS 11] IV. <i>Pagini orientale 1.</i>	76
	Planșa XIII
[MS 12] V. [<i>Heraclit și misticismul orfic.</i>]	84
Geneza articolelor despre orfism	87
Un proiect abandonat și urmele sale în manuscrise	88
	Planșa XIV
[MS 13] VI. <i>Oameni din cărți.</i>	100
	Planșa XV
[MS 14] VII. [<i>Rudolf Steiner.</i>]	105
	Planșa XVI
[MS 15] VIII. <i>Contemporanii 1.</i>	111
	Planșa XVII
[MS 16] IX. [<i>Sumarul unei cărți despre B.P. Hasdeu.</i>]	116
Cărți potențiale	117
1. O prezentare în fața clasei	117
2. O pledoarie și o carte despre Hasdeu	119
3. Proiectul continuă	122
4. Permanențe și „monștri”. O abordare transversală	124
	Planșa XVIII
[MS 17] X. <i>Walkirii în bibliotecă.</i>	126
1. Un proiect abandonat: Walkirii în bibliotecă	129
2. Foiletoane polemice despre literatură și artă	130
3. Filosofia și filologia	135
4. Foiletonul ca gen superior	137
	Planșa XIX
[MS 18] XI. [<i>Mudră.</i>]	138
	Planșa XX

ÎN INDIA, 1929-1931

[MS 19] <i>Dialectica realității lumii exterioare </i> <i>Critica buddhismului de către Sāṃkhya (1929).</i> Ediție critică de Eugen CIURTIN	147
	Planșe XXI-XXV

- [MS 20] *Bondage & Liberation, Calcutta 1929.*
 [I. Sāṃkhya Philosophy | References, quotations.
 Ediție critică de Eugen CIURTIN & Vlad ȘOVĂREL 175
 Planșe XXVI-XXXV
- [MS 21] *Bondage & Liberation, Calcutta 1929.*
 [II. Note despre Yoga: Bhoja, *Rājamārtaṇḍa*.]
 Ediție critică de Eugen CIURTIN 189
 Planșe XXXVI-XL
- [MS 22] *Bondage & Liberation, Calcutta 1929.*
 [III. Note despre Sāṃkhya: Aniruddha, *Sāṃkhyasūtravṛtti*.]
 Ediție critică de Eugen CIURTIN & Vlad ȘOVĂREL 199
 Planșe XLI-LXVII
- [MS 23] [*Notă despre subiectivism (cca. 1930-1931).*]
 Ediție critică de Bogdan TĂTARU-CAZABAN & Daniela DUMBRAVĂ 233
 Planșa LXVIII
- [MS 24] [*Însemnări de indianistică, referințe, adrese (1930-1931).*]
 Ediție critică de Eugen CIURTIN
 Planșe LXIX-LXXVI
- [MS 25] *Cunoștințele botanice în vechea Indie [și alte note de indianistică.]*
 Imperial Library, Calcutta, ianuarie 1931.
 Ediție critică de Eugen CIURTIN 247
 Planșe LXXVII-LXXX
- [MS 26] [*Vaiśeṣika și Pāñcarātra. Calcutta, The Asiatic Society Library, 1931.*]
 Ediție critică de Eugen CIURTIN
 Planșa LXXXI
- [MS 27] *What's wrong with Europe? (cca. 1931)*
 Ediție critică de Cătălin PAVEL 257
 Planșe LXXXII-LXXXVII
- ÎN APOI LA BUCUREȘTI, 1932-1939.
- [MS 28] [*Notă despre Stendhal (cca. 1932-1933).*]
 Ediție critică de Andreea APOSTU & Daniela DUMBRAVĂ 305
 Planșa LXXXVIII
- [MS 29] [*Notă despre simbolismul lunii | udakacandra (cca. 1932-1934).*]
 Ediție critică de Eugen CIURTIN
 Planșa LXXXIX
- [MS 30] [*Comentariu inedit despre Pañcakrama lui Nāgārjuna
 & Śākyamitra (cca. 1934).*]
 Ediție critică de Eugen CIURTIN 311
 Planșa XC

[MS 31] [<i>Arhitectură și simbolism buddhist în Asia: Barabuður</i> (cca. 1936-1937).] Ediție critică de Eugen CIURTIN	319 Planșe XCI-CXI
[MS 32] <i>Anthropofagie magică</i> (cca. 1937-1938). Ediție critică de Ionuț Daniel BĂNCILĂ	357 Planșe CXII-CXIV
[MS 33] <i>Sfârșitul Lumii</i> (cca. 1936-1938). Ediție critică de Ionuț Daniel BĂNCILĂ	369 Planșe CXV-CXVIII
[MS 34] [<i>Androginie și totalizare</i> (cca. 1938-1939).] Ediție critică de Bogdan TĂTARU-CAZABAN, Eugen CIURTIN ✎ Ionuț Daniel BĂNCILĂ	377 Planșe CXIX-CXXXV
[MS 35] [<i>Note despre regalitatea sacră</i> (cca. 1938-1939).] Ediție critică de Bogdan TĂTARU-CAZABAN, Eugen CIURTIN ✎ Ionuț Daniel BĂNCILĂ	403 Planșe CXXXVI-CXXXVII
Bibliografie generală	407
Manuscrise Eliade aflate în patrimoniul BCU	407
Manuscrise Eliade aflate în patrimoniul BAR	408
Manuscrise Eliade aflate în colecții particulare	408
Mircea Eliade: volume	409
Mircea Eliade: periodice	413
Bibliografie secundară	424
Tabelul editorilor care au contribuit la ECCE I	467
Colofon	470

Notă generală. Scanarea color și reproducerea în E.C.C.E. a manuscriselor lui Eliade mai mici de 180 × 110 mm este făcută la scara 1:1, acolo unde a fost posibil, așa încât cititorul să aibă la îndemână o imagine cât mai apropiată de manuscrisul original. Pentru toate celelalte manuscrise reproducerea este proporțională. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

CONSPECTVS SIGLORVM

- ALA* *Adevărul literar și artistic*, București.
(A)BORI (*Annals of the*) *Bhandarkar Oriental Research Institute*, Poona | Pune.
Archaeus *Archaeus. Études d'Histoire des Religions* | *Studies in the History of Religions*, RAHR | IHR, București.
Aries *Aries. Journal for Study of Western Esotericism*, Leiden.
AA *Arts Asiatiques*, Paris.
ACF *Annuaire du Collège de France*, Paris.
(A)EPHE (*Annuaire de l'École Pratique des Hautes Études*, Section des Sciences Religieuses, Sorbonne, Paris.
AION *Annali dell'Istituto Universitario Orientale*, Napoli.
(AR)IRLAB (*Annual Report of the*) *International Research Institute for Advanced Buddhismology*, Soka University, Tokyo, 1997 sq.
ARW *Archiv für Religionswissenschaft*, Leipzig.
AS | EA *Asiatische Studien | Études Asiatiques*, Lausanne.
BEFEO *Bulletin de l'EFEO*, Paris, 1901 sq.
BEI *Bulletin d'Études Indiennes*, Association française pour les études [sanskrites {apoi}] indiennes, Paris, 1983 sq.
BDK *Bukkyō Dendō Kyōkai* 仏教伝道協会
BEPHE *Bibliothèque de l'EPHE*, Section des Sciences Religieuses, Turnhout, Brussels.
BSL *Bulletin de la Société de Linguistique de Paris*.
(B)SO(A)S (*Bulletin of the*) *School of Oriental (and African) Studies*, London.
BSR *Buddhist Studies Review*, London.
CEA *Cahiers d'Extrême-Asie*, EFEO, Kyōto.
ContBuddh *Contemporary Buddhism*, London, Routledge, 2000 sq.
CPD *Critical Pali Dictionary*, begun by V. Trenckner, edited by D. Andersen, H. Smith, H. Hendriksen, Copenhagen, Royal Danish Academy of Sciences and Letters, 1924 sq.
CRAI *Comptes-rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, Institut de France, Paris.
CSSH *Comparative Studies in Society and History*.
CUP Cambridge University Press, Cambridge etc.
EASR *European Association for the Study of Religions* (f. 2000).
EB *The Eastern Buddhist*, Tokyo.
EoR2 Lindsay Jones (Editor-in-chief) et al., *Encyclopedia of Religion*, Second Edition [*Encyclopedia of Religion* (1987) edited by Mircea Eliade], Detroit-New York etc.: ThomsonGale (Macmillan Publishers), 2005, 15 vols.
EW *East & West*, Istituto italiano per l'Africa et l'Oriente (IsIAO, anterior Is-MEO), Roma.

- GRETIL Göttingen Register of Electronic Texts in Indian Languages and related Indological materials from Central and Southeast Asia, Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen, Göttingen. http://www.sub.uni-goettingen.de/ebene_1/fiindolo/gretil.htm
- HJAS *Harvard Journal of Asian Studies*, 1936 sq.
- Hōbōgirin *Hōbōgirin. Dictionnaire historique du Bouddhisme d'après les sources chinoises et japonaises*, dir. Sylvain Lévi et Junjirō Takakusu (ulterior Paul Demiéville, Hubert Durt), Paris, Adrien Maisonneuve | Tōkyō, Maison franco-japonaise (apoi Kyōto, EFEO), 1929-.
- HR *History of Religions*, Chicago, 1961 sq.
- HTbR *Harvard Theological Review*, Harvard.
- IA *Indian Antiquary*, Calcutta.
- IAHR *International Association for the History of Religions* (f. 1950).
- ICI | IEI Institut de Civilisation Indienne [din 2000: d'Études Indiennes], Université de Paris, apoi Collège de France, Paris.
- IGNCA Indira Gandhi National Centre for the Arts, New Delhi.
- IHQ *Indian Historical Quarterly*, New Delhi, 1925-1963.
- IHR Institutul de Istorie a Religiiilor | Institute for the History of Religions | Institut d'Histoire des Religions, Academia Română, București.
- IJJ *Indo-Iranian Journal*, Dordrecht, 1957 sq.
- 'Ilu *'Ilu. Revista de ciencias de las religiones*, Madrid.
- IsMEO | IsIAO *Istituto italiano per Medio ed Estremo Oriente* | *Istituto italiano per l'Africa e l'Oriente*, Roma.
- JA *Journal Asiatique*, Société Asiatique, Paris, 1822 sq.
- (J)AAR *(Journal of the) American Academy of Religion*, Atlanta, OUP.
- (J)AOS *(Journal of the) American Oriental Society*, New Haven-Michigan.
- JAS *Journal of Asian Studies*, Association for Asian Studies, 1941 sq.
- JASB *Journal of the Asiatic Society of Bengal*, Calcutta.
- JBE *Journal of Buddhist Ethics*, www.buddhistethics.org
- JBORS *Journal of the Bihar and Orissa Research Society*.
- JEĀS *Journal of the European Ayurvedic Society*, Reinbek, 1990 sq. (din 2003: TSAM).
- (J)IABS *(Journal of the) International Association for Buddhist Studies*, IABS, Lausanne | Madison, Wisconsin, apoi Peeters, Louvain, 1978 sq.
- JIBS | IBK *Journal of Indian and Buddhist Studies* | *Indogaku Bukkyōgaku Kenkyū*, Japanese Association for Indian and Buddhist Studies, Tokyo.
- JICA[P]BS *Journal of the International College for Advanced [apoi: Postgraduated] Buddhist Studies* | *Kokusai bukkyōgaku daigakuin daigaku kenkyū kiyō* 国際仏教学大学院大学研究紀要, Tokyo.
- JIPh *Journal of Indian Philosophy*, Dordrecht, Kluwer, 1972 sq.
- JJRS *Japanese Journal of Religious Studies*, Nagoya.
- JOIB *Journal of the Oriental Institute*, Baroda.
- JR *The Journal of Religion*, Chicago.
- JRAS *Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland*, London.
- JS *Journal des Savants*, Institut de France, Paris.
- Kairos *Kairos. Zeitschrift für Religionswissenschaft und Theologie*, Salzburg.

<i>MCB</i>	<i>Mélanges chinois et bouddhiques</i> , Bruxelles.
<i>MLBD</i>	MotiLal BanarsiDass Publishers, New Delhi etc.
<i>MRML</i>	MunshiRam ManoharLal Publishers, New Delhi etc.
<i>MTSR</i>	<i>Method & Theory in the Study of Religion</i> . Journal of the North American Association for the Study of Religions, Toronto.
s.n.	nouvelle série new series serie nouă.
<i>Numen</i>	<i>Numen. International Review for the History of Religions</i> , Leiden, 1954 sq.
<i>OUP</i>	Oxford University Press, Oxford etc.
<i>ÖAW</i>	Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien.
<i>(P)EFEO</i>	<i>(Publications de l')École française d'Extrême-Orient</i> , Paris.
<i>PbEW</i>	<i>Philosophy East and West</i> , Hawai'i.
<i>PTS</i>	<i>Pali Text Society</i> , London.
<i>Religion</i>	<i>Religion</i> . An International Journal, London, Routledge, 1971 sq.
<i>RFR</i>	<i>Revista Fundațiilor Regale</i> , București, 1934-1947.
<i>RHR</i>	<i>Revue de l'histoire des religions</i> , Paris, 1880 sq.
<i>RITL</i>	<i>Revista de istorie și teorie literară</i> , București.
<i>RS</i>	<i>Religious Studies</i> , Cambridge.
<i>RSO</i>	<i>Rivista degli Studi Orientali</i> , Napoli.
<i>SA</i>	<i>Studia Asiatica. Revue internationale d'études asiatiques</i> <i>International Journal for Asian Studies</i> , Association Archaeus. RAHR & IHR, București (f. 2000).
<i>SBB</i>	<i>Sacred Books of the Buddhist</i> .
<i>SBE</i>	<i>Sacred Books of the East</i> , 50 vols., 1871-1910.
<i>SHT</i>	<i>Sanskriithandschriften der Turfanfunden</i> , Berlin, 1965 sq.
<i>SMSR</i>	<i>Studi e Materiali di Storia delle Religioni</i> , Roma.
<i>SUNY</i>	State University of New York Press, Albany.
<i>T</i>	<i>Taishō shinsū daizōkyō</i> , ed. Takakusu Junjirō, Watanabe Kaigyōku, Ono Gemmyō, Tokyo, 1924-1935, 100 vols. (republ. Tōkyō, 1960; Taipei, 1963).
<i>Temenos</i>	<i>Temenos. Studies in Comparative Religion</i> , Åbo/Turku.
<i>TP</i>	<i>T'oung Pao</i> , Paris-Leiden.
<i>TSAM</i>	<i>Traditional South Asian Medicine</i> , Wiesbaden, 2003 sq. (anterior <i>JEAS</i>).
<i>WZKM</i>	<i>Wiener Zeitschrift der Kunde des Morgenlandes</i> .
<i>WZKS[O]</i>	<i>Wiener Zeitschrift für die Kunde Süd[- und Ost-], vol. 1-13]asiens</i> , Viena, 1957 sq.
<i>Zalmoxis</i>	<i>Zalmoxis. Revue des études religieuses</i> , București, 1938-1942 Iași, 2000.
<i>ZDMG</i>	<i>Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft</i> .
<i>ZfR</i>	<i>Zeitschrift für Religionswissenschaft</i> , Marburg, 1993 sq.

NORME, CONVENȚII ȘI ABREVIERI UZUALE

În textul ediției și citări:

()	text aparținând fără excepție lui Mircea Eliade
< >	completare minimă cerută de context
[]	text reprezentând fără excepție corecturi sau întregiri ale editorului
{ }	text reprezentând întregiri de ordinul doi, variante sau alte intervenții ale editorului
n. ¹ <i>et c.</i>	note ale lui Mircea Eliade
n. ⁱ <i>et c.</i>	note ale editorului (text și note)
<i>cf.</i>	<i>confer</i> , compară
<i>corr.</i>	corect (°-ează °-at)
<i>cum</i>	cu (indică prezența în text și în note)
<i>b.l.</i>	ἄπαξ λεγόμενον, apare o singură dată
<i>i.q.</i>	<i>idem quod</i>
<i>leŕt. fac.</i>	<i>leŕtio facilior</i>
<i>leŕt. diff.</i>	<i>leŕtio difficilior (potior)</i>
<i>q.v.</i>	<i>quod vide</i>
<i>s.a.</i>	<i>sine anno</i>
<i>s.l.</i>	<i>sine loco</i>
<i>s.v.</i>	<i>sub voce</i> <i>sub verbo</i>
sec. - +I etc.	secolul I etc. î. d. Hr. [<i>anno Domini</i>] ([i.]e.n.)
<i>v.l.</i>	<i>varia leŕtio</i>
Apabh.	apabhraṃśa
AMg.	ardhamāgadhī
BHS	sanskrita buddhiṣṭā [numită] hibridă
G.	gāndhārī
Pā. pa.	pāli pali
Pk. pcr.	prakrit (prākṛt[a]) pracrit
Sk. scr.	sanskrit(ă)
Tib. tib.	tibetan(ă)
	<i>daṇḍa</i> (înlocuiește /)
√	rădăcină (scr. √ pa. <i>dhātu</i>)
°	ceea ce precede [°-] sau urmează [°-] e identic
-	în comparație cu
<	derivat din
>	devenit
←	(împrumut) din
→	(împrumut) în

NORME DE ÎNGRIJIRE A TEXTULUI

S-au păstrat:

- desinența „-ă” a substantivelor feminine.
- sufixul „-atec” prezent la unele adjective și adverbe.
- terminația „-ei” a unor substantive feminine la forma de genitiv-dativ singular: *fabricii, armurei*.
- terminația „-ii” a unor substantive feminine la forma de genitiv-dativ singular: *cerinții*.
- terminația „-uri” a unor substantive aflate la plural.
- pronumele relativ *cari*.
- formele vechi ale verbelor: *întârziază, viu, trimeți* etc.
- versiunile scurte de perfect simplu și mai-mult-ca-perfect.
- formele lexicale care marcau o pronunție diferită în epocă: *aci, celalt, peisagiu, streinătate, coprinde, complect, a ceti, a cerca, întunerec, pecetie, vestimente, esagerări* etc.
- formele intermediare ale cuvintelor împrumutate din alte limbi: *tehnica, psihologie*.
- substantivele proprii cu grafie și pronunție diferită: ex. „Don Quichotte”.
- cuvintele preluate întocmai din limbi străine au fost trecute cu italice.
- dezacordurile, greșelile de limba română au fost lăsate în forma scrisă de autor.
- ocurențele diferite ale aceluiași cuvinte (grafia interbelică era variabilă) nu au fost uniformizate.

Modificări:

- *u* final, fără valoare fonetică, a fost eliminat.
- accentele au fost eliminate: *acù > acu, trecù > trecu*.
- *e* la început de de silabă a devenit *ie*: *femee > femeie*.
- *ia* după grupurile *ch* și *gh* a devenit *ea*. Aceeași transformare a avut loc în cazul formelor verbale: *creiază > creează* sau al substantivelor de felul *macedoniană > macedoneană*.
- *acelaș, totuș* au devenit *același, totuși*.
- *ași* a devenit *aș* în formele de condițional-optativ.
- *noui, noiei, doui* au devenit *noi, noei, doi*.
- *s* intervocalic sau aflat înaintea consoanelor *b, d, g, v* și *l, r, m, n* a devenit *z*: *isbitor > izbitor*.
- *z* aflat înaintea consoanelor *m* și *n* a devenit *s*.
- *x* a devenit *ș*: *fixi > fiși*.
- punctuația a suferit o minimă intervenție. A fost introdusă virgula înaintea adversativelor „dar”, „însă” și „ci”. Au fost completate, de asemenea, virgulele uitate de autor. Au fost eliminate virgulele dintre subiect și predicat.
- substantivele proprii cu grafie diferită, dar pronunție identică, au fost actualizate: ex. „Nicolai^e Iorga” a devenit „Nicolae Iorga” (excepție: numele lui B.P. Hasdeu care, în ciuda grafiei „Hajdeu” se va actualiza prin „Hasdeu”, conform practicilor Academiei Române)

Principiul fundamental este cel al pronunției: dacă respectivul cuvânt se scria și pronunța diferit, se păstrează forma sa inițială (exemplu: *șprincene*). Dacă se pronunța identic, dar grafia era diferită, se actualizează: *creer – creier, femee – femeie, ghiață – gheață* etc.

NORMELE EDIȚIEI CRITICE caută să ofere cititorului o experiență cât mai apropiată de confruntarea directă a materialului manuscris din patrimoniul Institutului de Istorie a Religiiilor, care devin astfel bun public general. Prezentele norme preiau parțial și amplifică *Normele* din ediția critică la primul *Yoga* | ELIADE 1936 (CIURTIN 2016, pp. 16-18).

Reproducerea manuscriselor (la scara 1:1, acolo unde a fost posibil față de oglinda paginii, respectiv proporțional) și descrierea tuturor elementelor constitutive – dimensiuni, tip de hârtie, filigranuri, creioane și cerneluri, duct, particularități de redactare și conservare – sunt oferite aici nu numai ca necesitate a stabilirii textului și înțelegerii aprofundate a operei științifice, ci chiar ca mărturie directă, pentru prima dată accesibilă (în lume), a modului în care Mircea Eliade lucra.

Astfel, fiecare ediție critică de manuscris se compune din:

1. reproducerea completă și acurată a manuscrisului, cu ordinea filelor re]stabilită de editor;
2. descrierea manuscrisului (pentru cele inedite: cu indicarea provenienței cunoscute și a deciziilor editoriale încorporate, precum reconstrucția, iar pentru cele deja cunoscute, cu referințe critice la eventuala lor publicare sau menționare anterioară);
3. ediția critică a textului manuscris, cu indicarea tuturor intervențiilor (ștersături, litere, silabe sau cuvinte desfigurare ori rezistente la descifrare) lui Eliade (sau ale foștilor posesori ai arhivei sale), adoptând toate normele naționale și internaționale în vigoare;
4. comentariul critic, cu stabilirea elementelor de identificare, datare și contextualizare în operă și în biografie a manuscriselor;
5. (după caz) identificarea și prezentarea sistematică a migrației parțiale sau integrale a textului manuscris în opera publicată a lui Eliade;
6. (după caz) identificarea și prezentarea sistematică a destinatarilor și expeditorilor scrișorilor manuscrise editate, precum și a contextului și reverberațiilor corespondenței;
7. (după caz) referințele la alte manuscrise din foșta arhivă a lui Eliade aflate în prezent în colecții publice de manuscrise (BAR, BCU, BNR, IHR), precum și la manuscrise din colecții particulare încredințate spre editare coordonatorului ECCE.
8. referințele bibliografice complete.

Până în 2022, opera științifică din perioada românească a lui Mircea Eliade a avut parte de câteva sute de publicări și reeditări neglijente și expeditiv, în covârșitoarea lor majoritate lipsite și de orice corecturi, și de un minim context (excepții – care indică și rădăcinile proiectului ECCE – sunt ELIADE 1938-1942 [1939-1943] | 2000 și ELIADE 1936 | 2016).

Editorii ECCE au recurs sistematic la edițiile princeps ale tuturor publicațiile interbelice aparținând lui Mircea Eliade, cărți și articole în volume, periodice și ziare, la care au adăugat republicările în circulație după 1989, pentru reperajul imediat și comod al cititorului contemporan.

Pentru a translitera alfabetul în *devanāgarī*, am urmat normele internaționale în vigoare, precum e pentru sanscrită IAST (*International Alphabet of Sanskrit Transliteration*). Am scris peste tot *ā* în loc de *â*, reprezentând fie un *sandhi*, fie grafia veche, practică mai ales înainte de Congresul internațional al orientaliștilor de la Geneva, când a fost adoptat sistemul actual, grație proiectului colectiv propus, elaborat

și sancționat la 3-12 septembrie 1894. Am corectat, acolo unde a fost cazul, și *cha* în *ca*, preferat și inexact pe atunci, și am raportat toate variațiile venite. Formulele și pasajele mai lungi preluate din textele sanscrite sau pali, în toate cazurile din edițiile identificate a fi fost citite de Eliade (nu toate menționate), au ridicat încă și mai multe probleme, sensul lor fiind câteodată mai greu, dar deloc imposibil de stabilit.

Am folosit < > exclusiv pentru a restitui câte o literă sau un rest de cuvânt (pentru limbile europene), respectiv câte o silabă sau rest de cuvânt (pentru limbile asiatice) în suferință. După cum se va constata în aparatul notelor, intervențiile necesare pentru a corecta și completa trimerile bibliografice ale lui Eliade – indicate prin [], mai rar {} – sunt câteodată numeroase, având incidență directă asupra genezei manuscriselor și a utilizării lor ulterioare de către autor, dar oferind, fie și fugace, un acces îmbunătățit la felul în care Eliade lucra.

Identificările, datările și edițiile critice de manuscrise prezentate în aceste două volume au fost discutate, confruntate și adoptate de colaboratorii ECCE. Principiile de elaborare ECCE sunt așadar necesare și suficiente pentru editarea viitoare a oricărui alt manuscris încă neștiut – aflat în colecții publice și particulare sau încă inaccesibil și necunoscut – al lui Mircea Eliade.

E.C.C.E. | EDIȚIA CRITICĂ COMPLETĂ ELIADE. *Opera științifică (înainte de 1945)*
Vol. I: *Manuscrise inedite din patrimoniul IHR (1923-1939)*
ARCHÆVS XXII-XXIII, pp. xv-xix

CATALOGUL MANUSCRISERELOR ȘI DOCUMENTELOR
DIN FOSTA ARHIVĂ BUCUREȘTEANĂ A LUI MIRCEA ELIADE

DONATE

INSTITUTULUI DE ISTORIE A RELIGIILOR

ÎN SPRIJINUL

EDIȚIEI CRITICE COMPLETE ELIADE (E.C.C.E.)
OPERA ȘTIINȚIFICĂ (ÎNAINTE DE 1945)

CATALOGUL MANUSCRISELOR ȘI DOCUMENTELOR

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscrisele 1-68** (din perioada 1923-1940) și **documentele 69-71** au fost achiziționate din trei licitații publice desfășurate în 2022, prin grija mai multor binefăcători privați, răspunzând campanie publice naționale începute în decembrie 2019 și coordonate de membri ai Institutului pentru salvagardarea arhivei bucureștene a lui Mircea Eliade, cu miile sale de pagini inedite care nu au fost niciodată nici identificate, nici accesibile cercetătorilor. Achiziționate cu scopul de a fi salvate prin repunerea în circuitul științific românesc și global grație editării critice, manuscrisele au fost donate, înregistrate și catalogate în patrimoniul Institutului de Istorie a Religiiilor. Prezentarea și descrierea conținutului lor în licitații, în absența studiului veritabil și expertizei concludente, începând cu identificarea și datarea manuscriselor inedite, s-au dovedit fie eronate, fie aberante, fie înșelătoare, prezentând numeroase urme de manipulare survenite odată ce M. Handoca și-a însușit litigios, nu a mai restituit niciodată și a sfârșit prin a pune în vânzare cu amănuntul, prin succesori, câteva sute de manuscrise din foșta arhivă bucureșteană a lui Mircea Eliade, prin licitațiile din perioada 2017-2024. Faptul că M. Handoca a beneficiat de consultarea lor (începând din 1981) și mai ales de posesia lor materială (începând din 1989) nu spune încă nimic despre fizionomia manuscriselor din Catalogul ECCE: astfel, abia editarea lor critică probează că **Manuscrisele 1-35**, din perioada 1923-1939, sunt **inedite**, nefăcându-se nici o mențiune publică despre existența lor până în martie 2022, și sunt cruciale pentru înțelegerea în adâncime a formării operei de indianist și istoric al religiilor a savantului român. Pentru prima oară în lume, în aceste file au fost identificate manuscrise redactate în mansardă (1923-1928), în India (1929-1931) sau la București (1932-1940), care aveau să transmigreze textual parțial, inclusiv printr-un proces sinuos la extrem de rescriere, în cărți precum *Yoga. Essai sur les origines de la mystique indienne* (1936), ediția operelor lui Hasdeu (1937), *Mitul reintegrării* (1942), *Insula lui Euthanasius* (1943), *Yoga: immortalité et liberté* (1954), precum și în articole esențiale niciodată republicate din 1931 (despre botanica indiană) sau 1932 (despre Goethe), alături de studii, însemnări, eseuri și zeci de proiecte de cărți de-a lungul a două decenii – de la cele din studenție la *Muntele magic* – abia astăzi restituite. Identificarea cât mai riguroasă a acestor manuscrise, datarea lor cât mai verosimilă în ansamblul operei și biografiei lui Eliade și catalogarea lor au fost realizate, în august-decembrie 2022, de opt cercetători membri ai Institutului: Andreea Apostu, Ionuț Daniel Băncilă, Eugen Ciurtin (coord.), Daniela Dumbravă, Cătălin Pavel, Oțavian-Adrian Negoită, Vlad Șovărel & Bogdan Tătaru-Cazaban. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

CATALOGUL MANUSCRISSELOR ȘI DOCUMENTELOR
DIN FOSTA ARHIVĂ BUCUREȘTEANĂ A LUI MIRCEA ELIADE,
DONATE INSTITUTULUI DE ISTORIE A RELIGIILOR
ÎN SPRIJINUL EDIȚIEI CRITICE CRONOLOGICE ELIADE.
OPERA ȘTIINȚIFICĂ (E.C.C.E.)

68 de manuscrise (71 de documente din Arhiva Eliade) |
35 de manuscrise inedite și 33 de scrisori

IHR ECCE MS 1: Program – Crăciun – 1923.

IHR ECCE MS 2: Vreau [Desen].

IHR ECCE MS 3: [Două portrete.]

IHR ECCE MS 4: [Două portrete.]

IHR ECCE MS 5: Tânărul.

IHR ECCE MS 6: Lecturi europene și asiatice (1925-1926).

IHR ECCE MS 7: [Notă despre precursorii lui Copernic (cca. 1928)].

IHR ECCE MSSE 8-18. *Ce am să scriu (Bibliografie potențială). 1926-1932.*

IHR ECCE MS 8 Fila 1: [Arhimede | Traduceri din Mieli.]

IHR ECCE MS 9 Fila 2: [Apologia buddhismului.]

IHR ECCE MS 10 Fila 3: [Giovanni Papini – studiu critic.]

IHR ECCE MS 11 Fila 4: Pagini orientale I.

IHR ECCE MS 12 Fila 5: [Heraclit și mișticismul orfic.]

IHR ECCE MS 13 Fila 6: Oameni din cărți.

IHR ECCE MS 14 Fila 7: [Rudolf Steiner.]

IHR ECCE MS 15 Fila 8: Contemporanii I.

IHR ECCE MS 16 Fila 9: [Sumarul unei cărți despre B.P. Hasdeu.]

IHR ECCE MS 17 File 10-11: *Walkirii în bibliotecă.*

IHR ECCE MS 18 Fila 12: [Mudră]

IHR ECCE MS 19: *Dialectica realității lumii exterioare | Critica buddhismului de către Sāṃkhya.* 1929.

IHR ECCE MS 20: *Bondage & Liberation, Calcutta 1929.* Sāṃkhya Philosophy | References, quotations.

IHR ECCE MS 21: *Bondage & Liberation, Calcutta 1929.* Note despre Yoga: Bhoja, Rājamārtaṇḍa.

IHR ECCE MS 22: *Bondage & Liberation, Calcutta 1929.* Note despre Sāṃkhya: Aniruddha, Sāṃkhyasūtravṛtti.

IHR ECCE MS 23: [Notă despre Subiectivism (cca. 1930-1931)]

IHR ECCE MS 24: [Însemnări de indianistică, referințe, adrese (1930-1931)].

IHR ECCE MS 25: [Cunoștințele botanice în vechea Indie și alte note de indianistică], Imperial Library, Calcutta, ianuarie 1931.

IHR ECCE MS 26: [*Vaiśeṣika și Pāñcarātra*] Calcutta, The Asiatic Society Library, 1931].

IHR ECCE MS 27: *What's wrong with Europe?* (cca. 1931).

IHR ECCE MS 28: [Notă despre Stendhal (cca. 1932-1933)].

IHR ECCE MS 29: [Notă despre simbolismul lunii | *udakacandra*, cca. 1932-1934].

IHR ECCE MS 30: [Comentariu inedit despre *Pañcakrama* lui Nāgārjuna & Śākyamitra (cca. 1934)].

- IHR ECCE MS 31: [Arhitectură și simbolism buddhist în Asia: Barabuður (cca. 1936-1937)].
IHR ECCE MS 32: *Anthropofagie magică* (cca. 1937-1938).
IHR ECCE MS 33: *Sfârșitul Lumii* (cca. 1936-1938).
IHR ECCE MS 34: [*Androginie și totalizare* (cca. 1938-1939)].
IHR ECCE MS 35: [*Note despre regalitatea sacră* (cca. 1938-1939)].

Corespondență emisă

- IHR MS 36: Mircea Eliade, carte poștală către Jeanne Eliade, 21 aprilie 1928.
IHR MS 37: Mircea Eliade, scrisoare către Nicu Eliade, 13 februarie 1929.
IHR MS 38: Mircea Eliade, scrisoare către Jeanne Eliade, 17 octombrie 1929.
IHR MS 39: Mircea Eliade, scrisoare către Gheorghe Eliade, 15 octombrie 1930.
IHR MS 40: Mircea Eliade, scrisoare către Petre Georgescu-Delafraș, 29 iulie 1938.
IHR MS 41: Mircea Eliade, carte poștală către Eustațiu Măciucescu, 3 mai 1940.

Corespondență primită [A]

- IHR MS 42: Scrisoare de la Haig Ačterian, 10 august 1924.
IHR MS 43: Carte poștală de la Miron Grindea, iulie/august 1927.
IHR MS 44: Scrisoare de la Al. Bădăuță, ianuarie 1927.
IHR MS 45: Scrisoare de la Surendranath Dasgupta, 12 octombrie 1928.
IHR MS 46: Scrisoare de la Surendranath Dasgupta, 8 ianuarie 1929.
IHR MS 47: Scrisoare de la Mihail Polihroniade, 8 februarie 1929.
IHR MS 48: Scrisoare de la Ionel Jianu, 26 februarie 1929.
IHR MS 49: Scrisoare din partea Manindra Chandra Nandy, 10 iunie 1929.
IHR MS 50: Scrisoare de la Consulatul Britanic, 5 iulie 1929.
IHR MS 51: Scrisoare de la Constantin Rădulescu-Motru, 24 septembrie 1929.
IHR MS 52: Scrisoare de la Gheorghe Vlădescu-Răcoasa | Institutul Social Român, 8 octombrie 1929.
IHR MS 53: Scrisoare din partea lui Manindra Chandra Nandy, 5 decembrie 1929.
IHR MS 54: Scrisoare din partea Pr. Manea S. Popescu | Cancelaria Sfintei Mitropolii a Ungro-Vlahiei, 7 aprilie 1930.
IHR MS 55: Scrisoare de la Theodor Fecioru, 5 martie 1932.
IHR MS 56: Scrisoare de la Oțtav Șuluțiu, 27 noiembrie 1933.
IHR MS 57: Scrisoare de la Ananda K. Coomaraswamy, 4 decembrie 1936.

Alte documente conexe:

- IHR MS 58: Sorana Țopa, Carte de liberă profesie și identitate, 1930.

Corespondență primită [B]

- IHR MS 59: Carlo Formichi, scrisoare către Mircea Eliade, 19 septembrie 1928.
IHR MS 60: R.[adharaman] Ganguli [Gangopadhyay{a}], scrisoare către Mircea Eliade, 24 august 1931.
IHR MS 61: V.[idhushekharā] Bhattacharyya, scrisoare către Mircea Eliade, 26 august 1931.
IHR MS 62: Verna Perris, scrisoare către Mircea Eliade, 14 ianuarie 1932.
IHR MS 63: George Sarton, scrisoare către Mircea Eliade, 2 aprilie 1933.

- IHR MS 64: Jules Bloch, carte poștală către Mircea Eliade, 29 iunie 1936.
IHR MS 65: Gwendolyn (Gwyn) Perris, scrisoare către Mircea Eliade, 18 august 1936.
IHR MS 66: Theodor Stcherbatsky [Fyodor Shcherbatskoy], carte poștală către Mircea Eliade, 2 iulie 1937.
IHR MS 67: Alexandru Rosetti, scrisoare către Mircea Eliade, 27 august 1937.
IHR MS 68: Petru Caraman, scrisoare către Mircea Eliade, 20 noiembrie 1939.

Cărți și reviste din foșta arhivă a lui Eliade de la București:

- IHR 69: Léon Bloy, *Belluaires et porchers*, Paris, Librairie Stock, 1922, cu semnătura olografă a lui Mircea Eliade, Ferney, 1927.
IHR 70: Revista *Est-West*, nr. 1, 1927.
IHR 71: Revista *Est-West*, nr. 2, 1927.

CATALOGUL CĂRȚILOR, PERIODICELOR ȘI ARTICOLELOR
DIN FOSTA BIBLIOTECĂ BUCUREȘTEANĂ A LUI MIRCEA ELIADE
DONATE INSTITUTULUI DE ISTORIE A RELIGIILOR

- 'ABDU'L MUQTADIR 1916. *Khān Ṣāhib Maulavī 'Abdu'l Muqtadir*, „Notes on a unique history of Herat, discovered in the Buhār Collection of MSS in the Imperial Library, Calcutta”, *JASB* n.s. vol. XII (1916), pp. 165-184. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- 'ABDU'L-QĀDIR 1924. 'Abdu'l-Qādir Ibn I Mulūk Shāh known as Al-Badā'ōnī, *Muntakhabu T-Tawārikh – the reign of Akbar from 963 to 1004 A.H.*, vol. II, 2nd ed., trad. W.H. Lowe, Calcutta, Asiatic Society of Bengal at Baptist Mission Press. (C|1205|2020 – volum legat de M.E.)
- 'ABDU'L WALĪ 1923. Maulavī 'Abdu'l Walī, „Hinduism according to Muslim Ṣufīs”, *JASB* n.s. vol. XIX (1923), pp. 237-252. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- APPAYA DĪKṢITA 1903. Appaya Dikṣita, *Kuvalayānanda-kārikāḥ: or the memorial verses of Appaya Dikshita's Kuvalayānanda – Edited and explained with an English Tika commentary and translation, for the use of English Students of Sanskrit*, ed. P.R. Subrahmaṇya Sarmā, Calcutta, J.N. Banerjee & Son, Banerjee Press. (C|1204|2020)
- APPAYYADĪKṢITA 1907. Appayyadikṣita, *Kuvalayānandakārikās, ein indisches Kompendium der Redefiguren mit Āśādhara's Kommentar*; zum ersten Male ins Deutsche übertragen von Richard Schmidt, Berlin, Verlag von H. Barsdorf. (C|2122|2021)
- BABUJI s.a. Babuji Sahib, *Discourses*. (volum legat de M.E.)
- BĀDARĀYAṆA 1923 (II.1), 1924 (II.2). Bādarāyaṇa, *The Brāhma-Sūtras of Bādarāyaṇa with the comment of Śaṅkarācārya*, ed. Shripad Krishna Belvalkar, Poona, The Oriental Book-Supplying Agency. (C|1381|2020 – volum legat de M.E. „Indian texts”; cu semnătura „Mircea Eliade | Calcutta, Februarie 1929 | dăruită de editor”)
- BALLĀLA 1896. Ballāla, *The Bhojaprabandha*, ed. Kashinath Pandurang Parab, Bombay, Nirnaya-sagar. (C|1045|2020)
- BALLĀLA 1915. Ballāla, *Bhojaprabandha*, Berlin-Calcutta, Gosh Machine Press.
- BAKE 1926. A. A. Bake, „Java and Bali”, *JASB* n.s. vol. XXII (1926), pp. 351-364. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- BELL 1924. Sir Charles Bell, *Tibet, past & present*, London, Oxford University Press. (C|1048|2020)
- BELVALKAR 1917. Shripad Krishna Belvalkar, „*Māṭhavarṛtti* and the date of Īśvarakṛṣṇa”, *Bhandarkar Commemorative Essays*, Poona, BORI, pp. 171-184. (C|1196|2020 – volum legat de M.E., dedicația autorului „With the author's best compliments.”)
- BELVALKAR 1924. Shripad Krishna Belvalkar, „*Māṭhara-vṛtti*”, *Annals of Bhandarkar Institute*, vol. 5, no 2, Poona, BORI, pp. 133-168 (1-36). (C|1196|2020 – volum legat de M.E., dedicația autorului „With the author's compliments SK Belvalkar 18-7-1931”)
- BELVALKAR 1929. Shripad Krishna Belvalkar, *Shree Gopal Basu Mallik Lectures on: Vedānta Philosophy*. Part I; lectures 1-6 (December, 1925), Poona, Bilvakuṅja Publishing House. (C|2117|2021)
- BHANDARKAR 1926. Ramkrishna Gopal Bhandarkar, *First book of Sanskrit – being an elementary treatise on grammar with exercises*, 25th ed., Bombay, Gopal Narayan & Co. (C|1296|2020 – volum legat de M.E.)

- BHANDARKAR 1928. Ramkrishna Gopal Bhandarkar, *Second book of Sanskrit – being a treatise on grammar with exercises*, 18th ed., Bombay, Gopal Narayan. (C|1047|2020 – volum legat de M.E.)
- BHĀSARVAJNA 1922. Āchārya Bhāsarvajna, *Nyāyasāra: with the Nyāyasārāpadāpanchikā of Vāsudeva of Kāshmir*, ed. Mahāmahopādhyāya Pandit Vāsudeoshāsti Abhyankar & C.R. Devadhar, Poona, R.S. Gondhalekar Book-Depot. (C|1280|2020 – volum legat de M.E.)
- BHAṬṬĀCĀRYYA 1888. Jivānanda Vidyāsāgara Bhaṭṭācāryya (ed.), *Kāvyaśaṅgrahaḥ*, vol. 1 & III, Calcutta, Sarasvatīyantra. (C|2487|2022 – volume legat de M.E.)
- BOGDANOV 1928. L. Bogdanov, „The Afgan weights and measures”, *JASB* n.s. vol. XXIV (1928), pp. 419-435. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- BOGDANOV 1930. L. Bogdanov, „Stray notes on Kābulī Persian”, *JASB* n.s. vol. XXVI (1930), pp. 1-125. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- BRIHASPATI 1921. Brihaspati, *Brihaspati-sutra: or the science of politics according to the school of Brihaspati*, trad. F.W. Thomas, Lahore, MLBD. (C|2040|2021)
- BUDGE 1923. E.A. Wallis Budge, *Baralām and Yēwāšēf: being the Ethiopic version of a christianized recension of the Buddhist legend of the Buddha and the Bodhisattva, an English translation and Introduction, etc.*, Cambridge, Cambridge University Press. (C|2048|2021)
- BURNOUF 1876. E. Burnouf, *Introduction à l'histoire du buddhisme indien*, deuxième édition, Paris, Maisonneuve et Ce Libraires-Éditeurs. (C|2116|2021)
- CARPENTER 1926. J. Estlin Carpenter, *Theism in medieval india, lectures delivered in Essex Hall, London, October-December 1919*, London, Constable & Co Ltd. (C|1190|2020)
- CHAKRAVARTI CHI 1930. Chintaharan Chakravarti, „The Cult of Bāro Bhāiyā of Eastern Bengal”, *JASB* n.s. vol. XXVI (1930), pp. 379-388. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- CHAKRAVARTI PRA 1930. Prabhat Chandra Chakravarti, *The philosophy of Sanskrit Grammar*, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2042|2021 – include adnotări în creion)
- CHATTERJEE 1914. J.C. Chatterjee, *Kashmir Shaivism*, The Kashmir Series of Texts and Studies 2, Srinagar, Archaeological and Research Department. (C|2111|2021 – volum legat de M.E.)
- CHATTERJI 1926. M.M. Chatterji, „Brahmanism in Bengal”, *JASB* n.s. vol. XXII (1926), pp. 7-12. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- COSQUIN 1922. Emmanuel Cosquin, *Les Contes indiens et l'Occident: Petites monographies folkloriques à propos de contes Maures recueillis à Blida par M. Desparmet*, Paris, Librairie Ancienne Honoré Champion. (C|2098|2021)
- COYAJEE 1926. J.C. Coyajee, „The Supposed sculpture of Zoroaster on the Tak-i-Boştān”, *JASB* n.s. vol. XXII, pp. 391-409. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- COYAJEE 1928. J.C. Coyajee, „Some Shahnameh Legends and their Chinese Parallels”, *JASB* n.s. vol. XXIV (1928), pp. 177-202. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- COYAJEE 1928. J.C. Coyajee, „Bahram Yasht: analogues and origins”, *JASB* n.s. vol. XXIV (1928), pp. 203-221. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- CROOKE 1896. W. Crooke, *The popular religion and the folk-lore of Northern India*, a new edition, revised and illustrated, 2 vol., Westminster, Archibald Constable & Co. (vol. I: C|2047|2021 & vol. II: C|2046|2021 – include adnotări în creion)
- DAS GUPTA s.a. S.N. Das Gupta, „Approach to metaphysics”, pp. 278-291. (C|1196|2020 – volum legat de M.E.)

- DASGUPTA 1922. Surendranath Dasgupta, *A history of Indian philosophy*, vol. I, Cambridge, Cambridge University Press. (C|2099|2021 – include adnotări în creion)
- DASGUPTA 1930. S.N. Dasgupta, *Yoga philosophy: in relation to other systems of indian thought*, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2039|2021 – include adnotări în creion)
- DAVASAMDUP 1916. Davasamdup, „A Tibetan funeral prayer”, *JASB* n.s. vol. XII, pp. 147-159. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- DAVIDS 1925. Mrs. [Caroline Augusta Foley] Rhys Davids, *Buddhism: a study of the Buddhist norm*, London, Williams and Norgate. (C|1306|2020 – include adnotări în creion)
- DAVIDS 1926. T.W. Rhys Davids, *Buddhist India*, London, T. Fisher Unwin Ltd. (C|1550|2021)
- DEVĪ 1930. Śrī Maitreyī Devī, *Uditā*, Calcutta, Calcutta Chakravarty Chatterjee. (C|2395|2022 – transmisă de autoare lui M.E., cel mai probabil la 17-18 septembrie 1930 în momentul despărțirii, cu însemnarea: „Mircea | Mircea | I never told anything | that can show your fa[u]lt. | I told that all is my miſtake and one day by chance you have kissed my || forehead. I had to | tell that. Mother | ~~kṛ~~ knew everything do not know, | but she is our | mother | Mircea, | dear friend| farewell | Ruby | Ruby | Maitreyi”)
- DHARMARAJADHWARINDRA 1927. Dharmarajadharindra, *Vedantaparibhāṣha with Commentary Paribhāṣhaprakasika by Mahamahopadhyaya Anantakrishna Sastri*, foreword by S. Radhakrishnan, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2046|2021)
- DIEZ 1926. Ernst Diez, *Die Kunst Indiens*, Leipzig, Akademische Verlagsgesellschaft Athenaion. (C|2096|2021)
- DOEHRING 1925. Karl Doehring, *Indische Kunst. Eine Einführung und Übersicht*, Berlin, Deutsche Buch-Gemeinschaft. (C|1423|2020)
- ELIADE 1930 ianuarie-martie. Mircea Eliade, „Problematika filosofiei indiene”, *Revista de filosofie*, s.n. 15, nr. 1, pp. 50-72. (C|2225|2021)
- ELIADE 1930 aprilie-iunie. Mircea Eliade, „Introducere în filosofia Samkhya [sic]”, *Revista de filosofie* s.n. 15, nr. 2, pp. 152-177. (C|1193|2020)
- ELIADE 1931 ianuarie-martie. Mircea Eliade, „Contribuții la psihologia Yoga”, *Revista de Filosofie* s.n. 16, nr. 1, pp. 54-76. (C|1191|2020)
- ELIADE 1937 septembrie. Mircea Eliade, „Barabudur, templul simbolic”, *RFR* 4, nr. 9, pp. 605-617. (C|1192|2020)
- FARQUHAR 1920. J.N. Farquhar (ed.), *The religious quest of India: an Outline of the Religious Literature of India*, London, Oxford University Press. (C|1202|2020)
- FEER 1883. Léon Feer, *Contes Indiens: Les Trente-deux Récits du Trône (Bātris-sinhasan) ou les merveilleux exploits de Vikramaditya, traduits du bengali et augmentés d'une étude et d'un index*, Paris, Ernest Leroux.
- FILCHNER 1906. Wilhelm Filchner, *Das Kloster Kumbum in Tibet. Ein Beitrag zu seiner Geschichte*, Berlin, Ernst Siegfried Mittler und Sohn. (C|1839|2021)
- FINOT 1923. Louis Finot (trad.), *Les Questions de Milinda | Milinda-pañha*, Les Classiques de l'Orient, Collection publiée sous le patronage de l'Association Française des Amis de l'Orient et la Direction de Victor Goloubew, vol. VIII, Paris, Éditions Bossard. (C|1980|2021)
- FRAZER 1896. R.W. Frazer, *British India*, 3rd ed., London, Fisher Unwin. (C|1392|2020)
- GANGOLY 1928. O.C. Gangoly, *Indian Architecture*, Calcutta, Rupam. (C|2107|2021)

- GHOSH 1930. Rai Sahib Jaimini Mohan Ghosh, *Sannyasi and Fakir raiders in Bengal*, Calcutta, Bengal Secretariat Book Depot. (C|2101|2021)
- GIBSON & SIMONSEN 1916. Charles Stanley Gibson & John Lionel Simonsen, „Note on the constituents of the bark of the Hymenodyctyon [*sic*] Excelsum”, *JASB* n.s. vol. XII (1916), pp. 161-163. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- GRAVES LAW 1916. H.D. Graves Law, „Some more Quatrains of Abú Sa’íd bin Ab’l Khair”, *JASB* n.s. vol. XII (1916), pp. 185-237. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- GROSLIER 1924. George Groslier, *Angkor*, Paris, Librairie Renouard.
- GROUSSET 1930. René Grousset, *Les Civilisations de l’Orient – L’Inde*. Tome II, Paris, Les Éditions G. Cres et Cie. (C|1836|2021)
- GURNER 1927. C.W. Gurner, „Āsvaghoṣa and the Rāmāyaṇa”, *JASB* n.s. vol. XXIII (1927), pp. 347-367. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- HAUER 1927. J.W. Hauer, *Das Lañkāvatāra-sūtra und das Sāñkhya (Eine vorläufige Skizze)* „Dieser Aufsatz war für die Feſtschrift zum 70. Geburtstag meines hochverehrten Lehrers R. von Garbe beſtimmt, konnte aber nicht rechtzeitig genung abgeliefert werden”, pp. 1-17, Stuttgart, Verlag von W. Kohlhammer. (C|1196|2020 – volum legat de M.E.)
- HAUER 1932. J.W. Hauer, *Der Yoga als Heilweg: nach den indischen Quellen*, Berlin, W. Kohlhammer Verlag. (C|2103|2021)
- IRWIN 1932. Lord Irwin, *Indian Problems*, London, George Allen & Unwin Ltd. (C|1203|2020 – având la pp. 186-187 o floare presată)
- JACOBI 1929. Hermann Jacobi, *Über das ursprüngliche Yogasystem*, Sonderausgabe aus den Sitzungsberichten der Preussischen Akademie der Wissenschaften, Phil.-Hist. Klasse, 1929, XXVI, pp. 582-624 (3-46), Berlin, Verlag der Akademie der Wissenschaften, in Kommission bei Walter de Gruyter u. Co. (C|1196|2020 – volum legat de M.E.)
- JAYADEVA 1836. श्रीगीतगोविन्दः [*sic*] | *Jayadevae Gīta Govinda, Jayadevae poetae indicī drama lyricum. Textum ad fidem librorum manuscriptorum recognovit, scholia selecta, annotationem criticam, interpretationem latinam adiecit* Christianus Lassen, Bonnae ad Rhenum, Koenig et van Borcharen. (C|1345|2020)
- KĀLIDĀSA 1840. *Malavika et Agnimitra: drama indicum Kalidasae adscriptum. Textum primus edidit, in latinum convertit, varietatem scripturae et annotationes adiecit* Otto Friedericus Tullberg, Bonnae ad Rhenum, H.B. Koenig. (C|1837|2021)
- KĀLIDĀSA 1841. *Kalidasae Meghaduta et Çringaratilaka, ex recensione* J. Gildemeisteri. *Additum est glossarium*, Bonnae, H.B. König. (C|2106|2021 – include o traducere manuscrisă parțială în armeană?)
- KĀLIDĀSA 1918. Kalidasa, *Kumara-sambhavam with the commentary of Mallinath, explained in English and exhaustively annotated*, Canto 1, ed. Pundit Sitanath Kavayaratna, 2nd ed., Calcutta, Sen Brothers & Co. (xxxx)
- KAUṬĪLYA 1921 (1.1-2), 1924 (2.3-7), 1925 (2.8-15). Kautalya [*sic*], *Arthasāstra: with the commentary Srimūla of Mahāmahopādhyāya T. Gaṇapati Śāstrī*, Trivandrum Sanskrit Series no. LXXIX, Trivandrum, Government Press. (C|1200|2020 – volum legat de M.E.)
- KEITH 1921. A. Berriedale Keith, *The Karma-mimamsa*, The Heritage of India Series, Calcutta, Oxford University Press. (C|2108|2021)
- KEITH 1924. A. Berriedale Keith, *The Sāñkhya System: a history of the Sāñkhya Philosophy*, Calcutta, Oxford University Press.

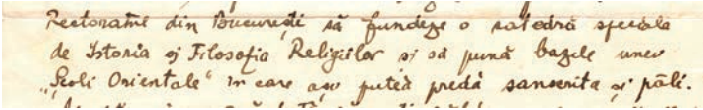
- KEITH 1928. A. Berriedale Keith, *A history of Sanskrit literature*, Oxford, Clarendon Press. (C|2049|2021 – include adnotări în creion)
- KIMURA 1927. Ryukan Kimura, *A historical study of the terms Hinayāna [sic] and Mahāyāna and the origin of Mahāyāna Buddhism*, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2097|2021)
- LAMAIRESSSE 1867. E. Lamairesse (trad.), *Poésies populaires du Sud de l'Inde*, Paris, Librairie Internationale. (C|1308|2020)
- LAW 1918. Bimala Charan Law, „A Short Account of the Wandering Teachers at the Time of the Buddha”, *JASB* n.s. vol. XIV (1918), pp. 399-406. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- LAW 1919. Bimala Charan Law, „Influence of the Five Heretical Teachers on Jainism and Buddhism”, *JASB* n.s. vol. XV (1919), pp. 123-136. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- LAW 1925. Bimala Churn Law, „Gautama Buddha and the Paribrajakas [sic]”, *JASB* n.s. vol. XXI (1925), pp. 123-136. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- LAW 1925. Narendra Nath Law, *Studies in Indian History and Culture*, Calcutta Oriental Series, no. 18, E. II, London, Luzac & Co. (C|1207|2020)
- LÉVI 1929. Sylvain Lévi, Jean Przyluski & Jules Bloch, *Pre-aryan and pre-dravidian in India*, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2044|2021 – include adnotări în creion și cerneală roșie)
- MACDONALD 1896. K.S. Macdonald, *The Brahmanas of the Vedas*, 1st ed., Madras, The Christian Literature Society for India. (C|2111|2021 – volum legat de M.E.)
- MACDONELL 1927. Arthur A. MacDonell, *A Sanskrit Grammar for Students*, London, Oxford University Press. (C|2109|2021)
- MAITRA 1925. Sushil Kumar Maitra, *The Ethics of the Hindus*, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2115|2021)
- MAJUMDAR 1927. Girija Prasanna Majumdar, *Vanaspati: Plants and Plant-life as in Indian treatises and traditions (Griffith Memorial Prize Essay for 1925)*, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2038|2021 – include adnotări în creion)
- MAJUMDAR 1930. Abhay Kumar Majumdar, *The Sāṅkhya conception of Personality or a new interpretation of the Sāṅkhya philosophy*, Foreword by S. Radhakrishnan, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2119|2021 – include adnotări în creion)
- MASSON-OURSSEL 1928. Paul Masson-Oursel, „La spécificité de la psychologie indienne”, *AEPHE* 37 (1928-1929), pp. 3-16. (C|1849|2021)
- MATHARA s.l., s.a. *Sankhyakarika & Matharavrtti*. (C|1381|2020 – volum legat de M.E. „Indian texts”)
- MISHRA 1931. Umesha Mishra, „Gaudapādabhāṣya and Māṭharavrtti”, *Allahabad University Studies* VII (1931), pp. 371-386. (C|1196|2020 – volum legat de M.E.)
- MITRA 1921. Panchanan Mitra, „Prehistoric writing in India and Europe”, *JASB* n.s. vol. XVII (1921), pp. 279-285. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- MITRA 1927. Panchanan Mitra, *Prehistoric India: its place in the world's cultures*, 2nd ed., Calcutta, Calcutta University Press. (C|2041|2021 – include adnotări în creion)
- MODI 1914. Jivanji Jamshedji Modi, *Dante Papers – Virāf, Adamnan, and Dante and other papers*, Bombay, Fort Printing Press. (C|1355|2020 – include adnotări în creion)
- MODI 1925. Jivanji Jamshedji Modi, *Moral extracts from Zoroastrian Books for the use of teachers in schools*, Bombay, J.N. Petit Parsi Orphanage Captain Printing Works.
- MODI 1929. Jivanji Jamshedji Modi, *Asiatic Papers: Papers read before the Bombay Branch*

- of the Royal Asiatic Society, Part IV, Bombay, Times of India Press. (C|1353|2020)
- MODI 1930. Jivanji Jamshedji Modi, *Dastur Kaikobad Mahyar's petition and laudatory poem addressed to Jahangir and Shah Jahan*, Bombay, The Fort Printing Press. (C|1354|2020)
- MOHAN GHOSH 1930. Rai Sahib Jaimini Mohan Ghosh, *Sannyasi and Fakir Raiders in Bengal*, Calcutta, Bengal Secretariat Book Depot.
- MUKHERJEE 1925. Braja Lal Mukherjee, „The Vrātyas and their sacrifices”, *JASB* n.s. vol. XXI (1925), pp. 151-165. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- MUKHERJEE 1925. Braja Lal Mukherjee, „The Word ‘Vrā’ in the Rig Veda”, *JASB* n.s. vol. XXI (1925), pp. 167-177. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- MUKHERJEE 1925. Braja Lal Mukherjee, „Atharva Veda. Kāṇḍa [sic] xv”, *JASB* n.s. vol. XXI (1925), pp. 179-190. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- MUKHERJEE 1926. Braja Lal Mukherjee, „Atharva Veda. Kāṇḍa [sic] xvi”, *JASB* n.s. vol. XXII (1926), pp. 61-68. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- MÜLLER 1928. Max Müller, *The Six Systems of Indian Philosophy*, 3rd ed., London, Longmans, Green & Co. (C|1359|2020)
- NĀGĀRJUNA 1903. Nāgārjuna, *Madhyamakavṛtti – Mūlamadhyamakakārikās (Mādhyamikasūtras) avec la Prasannapadā, Commentaire de Candrakīrti*, publié par Louis de La Vallée-Poussin, Bibliotheca Buddhica 4, St. Pétersbourg, Académie Impériale des Sciences.
- PARSHAD 1916. Baini Parshad, „The seasonal conditions governing the pond life in Punjab”, *JASB* n.s. vol. XII (1916), pp. 141-145. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- PAVOLINI 1902. *Mahābhārata*, Paolo Emilio Pavolini, Milano-Palermo-Napoli, Remo Sandron editore. (C|1228|2020)
- PHELPS s.a. Myron H. Phelps, *Notes of Discourses on Radhasoami Faith Delivered By Babuji Maharaj in 1913-14*, pp. 1-86. (C|1381|2020 – volum legat de M.E. „Indian texts”)
- PRZYLUCKI 1920. Jean Przyluski, „Le Parinirvāṇa et les funéraires du Buddha”, *JA*, part I, Paris, Librairie orientaliste Paul Geuthner. (C|1197|2020)
- PRZYLUCKI 1926-1928. Jean Przyluski, *Le Concile de Rājagṛha: Introduction à l'histoire des canons et des sectes bouddhiques*, Paris, Librairie orientaliste Paul Geuthner. (C|2117|2021)
- RADHAKRISHNAN 1927. S. Radhakrishnan, *Indian Philosophy*, vol. II, London, George Allen & Unwin Ltd. | New-York, The Macmillan Company. (C|2306|2020 – include adnotări în creion)
- RAMANAYYA 1930. N. Venkata Ramanayya, *An Essay on the Origin of the South Indian Temple*, Madras, Methodist Publishing House. (C|2110|2021)
- RANADE 1926. R.D. Ranade, *A constructive survey of Upanishadic Philosophy: being a systematic introduction to Indian metaphysics*, vol. II, Poona, Oriental Book Agency. (C|2100|2021)
- RAY 1903 (I), 1925 (II). Praphulla Chandra Ray, *A history of Hindu Chemistry from the earliest times to the middle of the sixteenth century*. (vol. I: C|1094|2020, vol. II: C|1326|2020)
- RAYCHAUDHURI 1903. Hemchandra Raychaudhuri, „The Mahābhārata and the Besnagar Inscription of Heliodoros”, *JASB* n.s. vol. XVIII, pp. 269-271. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- REICHELDT 1926. Karl Ludwig Reichelt, *Der chinesische Buddhismus: ein Bild vom religiösen*

- Leben des Oštens*, Basel, Basler Missionsbuchhandlung | Stuttgart, Evang. Missionsverlag G.m.b.H.
- RENOU 1928. Louis Renou, *Les Maîtres de la philologie védique*, Paris, Librairie orientaliste Paul Geuthner. (C|2024|2021)
- ROSENBERG 1931. F. Rosenberg, „A Persian miniature of the XVI century by Riza ‘Abbasī”, from Russian translated by L. Bogdanov, *Islamic Culture* v, no 1, pp. 1-14 [38-51]. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- SAMBHOṬA 1928. Thonmi Sambhota, *Un grammaire tibétaine du tibétain classique: Les Śloka grammaticaux de Thonmi Sambhota – avec leurs commentaires*, traduits du tibétain et annotés par Jacques Bacot, Annales du Musée Guimet, Bibliothèque d’études t. 61, Paris, Librairie orientaliste Paul Geuthner. (C|20232|2021)
- ŚAṄKARĀCĀRYA 1926. Śaṅkarācārya, *Śrī-Śaṅkarācārya-viracitā Jaya-maṅgalā nāma Sāṅkhyasaptati-tīkā*, edited by H. Śarmā, with an introduction by Gopi Nath Kaviraj, Calcutta, Calcutta Oriental Series no 19, printed Dr. Narendra Nath Law. (C|1381|2020 – volum legat de M.E. „Indian texts”; autograful editorului șters)
- SASTRI 1926. Kokileswar Saṅtri, *An introduction to Advaita Philosophy: a critical and systematic exposition of Sankara school of Vedanta*, 2nd ed., Calcutta, Calcutta University Press. (C|2045|2021 – include adnotări în creion)
- SASTRI 1929. S.S. Suryanarayana Saṅtri, „The *Maṇimēkalai* account of the Sāṅkhya”, *Journal of Indian History*, vol. VIII, part III, pp. 2-7. (C|1196|2020 – volum legat de M.E.)
- SASTRI 1930. S.S. Suryanarayana Saṅtri, „The Chinese *Suvarṇa-saptati* and the *Māthara-vṛtti*”, *Journal of Oriental Research*, pp. 34-40. (C|1196|2020 – volum legat de M.E.)
- SCHÖHL 1914. Hermann Schöhl, *Die Strophen der Mādhavānalakathā: Inauguraldisertation zur Erlangung der Doktorwürde*, Halle a.d.S., Buchdruckerei des Waisenhauses. (C|2105|2021)
- SCHROEDER 1913. Leopold von Schroeder, *Reden und Aufsätze vornehmlich über Indiens Literatur und Kultur*, Leipzig, H. Haessel Verlag.
- SEIDENSTÜCKER 1923. Dr. Karl von Seidenstücker, *Handbuch der Pāli-Sprache (Elementargrammatik, Texte, Glossar) – Pāli-Texte*, vol. 2, Leipzig, Otto Harrassowitz. (C|2112|2021)
- SHAHIDULLAH 1928. M. Shahidullah (ed.), *Les Chants mystiques de Kāṅha et de Saraha – Les Dohā-koṣa (en apabhraṃśa, avec les versions tibétaines) et les Caryā (en vieux-bengali)*, Paris, Adrien-Maisonneuve. (C|2123|2021)
- SHAŚTRI 1928. Dakshinarajan Shaṅtri (ed.), *Charvaka-shashti: Indian materialism*, Calcutta, The Book Company Ltd. (C|1280|2020 – volum legat de M.E.)
- SHAŚTRI 1920. A. Mahadeva Shaṅtri, *Minor Upanishads: The Vedanta Doctrines of Sri Saṅkarācārya (Sankara: Dakṣiṇamūrti-śloka with com. by Suresvarācārya Manasollāsa; Suresvarācārya – Pranava-vartika; Dakṣiṇamūrti-upanishad)*, vol. II, Madras, V. Ramaswami Saṅtrulu & Sons. (C|1490|2021)
- SHAŚTRI 1921. A. Mahadeva Shaṅtri, *Minor Upanishads: Amṛitabindu and Kaivalya Upanishads with commentaries*, 2nd ed., vol. I, Madras, V. Ramaswami Saṅtrulu & Sons. (C|1069|2020)
- SHAŚTRI 1928. Dakshinarajan Shaṅtri (ed.), *Chārvāka-shashti (Indian materialism)*, Calcutta, The Book Company Ltd. (C|1280|2020 – volum legat de M.E.)
- SMITH 1919. Vincent A. Smith, *The Oxford Student’s History of India*, 8th ed., Oxford, Clarendon Press. (C|1451|2020)

- SMITH 1921. Vincent A. Smith, *The Oxford History of India: From the Earliest Times to the End of 1911*, 2nd ed. revised and continued to 1921, London, Oxford University Press. (C|1452|2021 – semnat „Mircea Eliade | Calcutta 1929”)
- SOVANI 1931. V.V. Sovani, „A critical study of the Sāṅkhya system: on the line of the Sāṅkhya-kārikā, Sāṅkhya-sūtra and their commentaries”, *Allahabad University Studies* VII (1931), pp. 387-432. (C|1196|2020 – volum legat de M.E.)
- STCHERBATSKOÏ 1904. Th. de Stcherbatskoï, „Rapports entre la théorie bouddhique de la connaissance et l'enseignement des autres écoles philosophiques de l'Inde”, *Le Muséon* n.s. v, pp. 1-43. (C|1196|2020 – volum legat de M.E.)
- STCHERBATSKY 1919. Th. Stcherbatsky, *The Soul Theory of the Buddhists*. Bulletin de l'Académie des Sciences de Russie. (volum legat de M.E.)
- STCHERBATSKY 1927. Th. Stcherbatsky, *The conception of Buddhist Nirvāṇa*, Leningrad, Publishing Office of the Academy of Sciences of the USSR. (C|2118|2021 – volum legat de M.E.; autograf „With the compliments of the author”)
- STCHOUPAK, NITTI & RENOU 1932. N. Stchoupak, L. Nitti & L. Renou, *Dictionnaire Sanskrit-Français*, f. II (T-M), Paris, Publication de L'Institut de Civilisation Indienne (Adrien Maisonneuve). (C|2095|2021 – însemnări finale)
- SUNDERLAND 1928. Jabez T. Sunderland, *India in Bondage, her right to freedom*, Calcutta, R. Chatterjee. (C|1475|2021)
- TAGORE 1929. Rabindranath Tagore, *Mahuyā*, Calcutta, Visvabhārati Granthālaya. (C|2242|2021 – semnată de M.E. मरिचि | कलकुत, i.e. „Marici | Kalakuta” [sic!])
- TUCCI 1930. Giuseppe Tucci, „Animadversiones Indicae [I-VII]”, *JASB* n.s. XXVI (1930), pp. 125-160. (C|2226|2021 – volum legat de M.E.)
- TUCCI 1930b. Giuseppe Tucci, *On Some Aspects of the Doctrines of Maitreya[Nārtha] and Asaṅga [being a course of five lectures delivered at the University of Calcutta]*, Calcutta, Calcutta University Press. (C|2043|2021 – include adnotări în creion)
- VAIDYA 1905. C.V. Vaidya, *The Mahabharata: a criticism*, Bombay, A.J. Combridge & Co. (C|1136|2020)
- VAN GENNEP 1920. Arnold van Gennep, *L'État actuel du problème totémique*, Paris, Éditions Ernest Leroux. (C|2102|2021 – semnătura lui M.E. „Mircea Eliade | Calcutta 20 August 1929”)
- VASU 1911. Nagendra Nath Vasu, *The modern Buddhism and its followers in Orisa*, Calcutta, U.N. Bhattacharyya Hare Press. (C|1178|2020)
- VON GLASENAPP 1929. Helmuth von Glasenapp, *Die Literaturen Indiens von ihren Anfängen bis zur Gegenwart*, Leipzig, Akademische Verlagsgesellschaft Athenaion. (C|2094|2021)
- WOODWARD 1916. F.L. Woodward, *Manual of a Mystic: being a translation from the Pali and Sinhalese work entitled: The Yogāvachara's manual*, Pali Text Society, London, Oxford University Press. (C|1198|2020)
- WOODWARD 1921. F.L. Woodward, *The Buddha's path of virtue: a translation of the Dhammapada*, with a foreword by Sir Ponnambalam Arunachalam, Madras, Theosophical Publishing House. (C|1299|2020)
- WOOLNER 1928. Alfred C. Woolner, *Introduction to Prakrit*, 2nd ed., Calcutta, The Baptist Mission Press. (C|1199|2020)

E.C.C.E.: INTRODUCERE GENERALĂ

Eliade către mama sa, Calcutta, 17 octombrie 1929.

IHR MS 38, f. 1^r, r. 12-14. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

„Obsesia mea este ediția critică, textul sigur, monografia erudită, informația completă”. Eliade, *Jurnal*, 15 noiembrie 1942.

„[...] un catalog comentat al scrierilor mele inedite și o istorie a tuturor manuscriselor”. Eliade, *Jurnal*, 3 ianuarie 1942, la aproape doi ani de când nu-și revăzuse arhiva.

„Dacă aș muri mâine, înainte de a fi avut timpul unei revizuri a întregii mele opere editate în țară, aș putea fi numai aproximativ cunoscut”. Eliade, *Jurnal*, 28 iunie 1943.

„Uneori îmi amintesc de țară, de ce-am lăsat acasă – manuscrise, jurnal, corespondență, bibliotecă – și mă întunec. Toate acestea le-aș putea pierde, dacă nu le-am pierdut deja. S-ar putea să nu mai găsec nimic, să nu mai am nici o «amintire», nici o urmă precisă a copilăriei, adolescenței și tinereții mele [...]. Mă îngrozesc! S-ar putea ca tot trecutul meu până la 33 de ani să dispară – căci, deși îmi puteam aduce foarte multe lucruri cât timp am fost la Lisabona, nu mi-am adus decât câteva cărți. Nu m-am atins de apartamentul meu din strada Palade, aș fi putut să-mi salvez măcar cărțile și articolele publicate de mine, dacă nu și manuscrisele și notele pentru lucrări în curs”. Eliade, *Jurnal*, 10 august 1952, la exact zece ani după ce își văzuse arhiva pentru ultima oară.

Sunt patru instituțiile publice naționale care dețin în patrimoniul lor în prezent manuscrise ale lui Mircea Eliade din arhiva sa rămasă la București. În ordinea cronologică a dobândirii manuscriselor Eliade – în general prin achiziție, nu prin donație – acestea sunt: Biblioteca Academiei Române din București, Biblioteca Centrală Universitară din București, Biblioteca Națională a României din București și Institutul de Istorie a Religiiilor al Academiei Române din București. Dintre acestea, Institutul de Istorie a Religiiilor a primit donații de manuscrise Eliade în urmă cu numai doi ani (începând din februarie 2022), așadar cel mai recent, și devine totodată cea dintâi instituție care își editează critic – și pune astfel, conform menirii ei, la dispoziția publicului (inclusiv prin cele trei expoziții organizate la MNLR, Enayati Medical City și Casa Oamenilor de Știință, în ianuarie-martie 2023, septembrie-octombrie 2023 și mai 2024) – patrimoniul său propriu de manuscrise inedite Eliade.

și. Ultima dată când Mircea Eliade și-a văzut manuscrisele pe care le păstra la București a fost în cele câteva săptămâni din vara lui 1942 – între 13 iulie și probabil 10 august – când s-a aflat pentru ultima oară în viață la București¹. Toate manuscrisele, întreaga sa arhivă și totalitatea bibliotecii lui erau adăpostite, după cum converg sursele în a ne-o spune, în Strada Palade nr. 43, domiciliul său și al soției sale Nina (n. Mareș) începând cu 1934.

Nu este cunoscută nici cantitatea de manuscrise și publicații pe care eventual ar fi transferat-o în Portugalia în august 1942 (așadar, ulterior, și în exilul parizian), însă ea nu e posibil să fi fost foarte însemnată: câteva manuscrise în lucru și ediții ale propriilor sale cărți și articole cu adnotări, după cum rezultă direct din practicile sale de autocitare ulterioare. În plin război mondial, el de altfel a traversat în ambele sensuri Europa între Portugalia și România prin Germania nazistă, ca oficial al statului român aliat al lui Hitler². În atari condiții, el nu ar mai fi fost șicanat de dificultăți de credibilitate individuală și transportare materială pe care le întâmpinase, umilitor, în 1941, în Anglia – țară în care de altfel nu avea să mai revină niciodată. Însă a decis altfel: cel mai clar din întreaga operă o recunoaște în *Jurnal*, la 10 august 1952: cum vedem, la exact zece ani după ce își consultase arhiva pentru ceea ce avea să fie ultima oară.

și2. Prin urmare, *nu* cunoaștem – și nici nu *mai* putem cunoaște – proveniența, organizarea originară, funcția și destinația acestor manuscrise. Tot ce se mai poate reconstitui³ este modul general de păstrare ulterior, în casa părinților și a surorii lui Corina (Cornelia), după 1945 și înainte de martie 1989, când ele au fost preluate de M. Handoca, care nu le-a mai restituit niciodată, ai cărui moștenitori le-au scos după moartea acestuia (2015) la licitații la casele Artmark (2017, 2021) și Historic (2019, 2021, 2022, 2023, 2024) și în cele din urmă, din 2023, chiar pe platforma okazii.ro⁴. Evident, calitatea execrabilă, alienantă a expertizelor pentru vânzare și interesele exclusiv pecuniare ale caselor de licitații și moștenitorului *de facto* nu permiteau în nici un caz un ghidaj satisfăcător. Prin urmare, titlurile aplicate neavenit și publicitar în scurtele perioade când fiecare dintre aceste manuscrise au fost cunoscute ca *loturi de licitație* au fost în întregime și pentru totdeauna înlăturate.

Necitind, neputând citi sau citind fără să înțeleagă, familia lui Eliade rămasă la București (1942-1989) și ulterior Mircea Handoca (12.04.1929-25.09.2015) nu au putut sesiza și în orice caz nu au comunicat public **inadvertențe în organizarea materialului scris**. Întreaga arhivă a lui Eliade din București, de îndată ce nu s-a mai aflat în contact sau control direct cu mintea autorului, a devenit **susceptibilă să suporte rearanjări multiple**, fără a putea ști cât de numeroase, dar ale căror urme sunt observabile, pentru manuscrisele publicate, în chiar manuscrisele editate aici. Rare-

1 Pentru prima recenzie în română a *Jurnalului portughez* (1941-1945) în ansamblu, la apariția primei ediții (traducerea în spaniolă din 2001), precum și situaarea ultimei vizite a lui Eliade la București, vezi CIURTIN 2002.

2 Detalii în CIURTIN 2008.

3 Amănunte în CIURTIN 2021.

4 <https://magazine.okazii.ro/historicgallery/cautare/?q=eliade&t=all>.

din file răzlețe ca să țintești restituirea lor completă nu doar în totalitatea unei arhive care nu mai există ca atare, ci pur și simplu în ansamblul operei? Și cum să o faci în lipsa celui mai elementar studiu preliminar asupra dimensiunii și compoziției acelei arhive, din care nu a rămas întreagă nici măcar o fotografie? Trebuia deci recurs întâi de toate la autorul însuși. Într-o antologie preliminară concepută în sprijinul ECCE și MEUM¹, am înfățișat cronologic principalele mărturii ale lui Eliade însuși despre arhiva și manuscrisele sale de la București. Reluând titlul, dar amplificând materialul și mai ales sistematizându-l în premieră după criteriile de descriere, vom putea dobândi o primă imagine fiabilă a manuscriselor dezmembrate ale lui Eliade – mai ales a ineditelor lui Eliade – prezentate de el însuși.

§6. Transferul antum de manuscrise. În arhiva lui, Eliade s-a regăsit de fapt pe două continente și în multe locuințe sau încăperi: în mansarda părinților, în chirie, în gazdă, în arest la Siguranța Generală și apoi în lagăr cu domiciliu obligatoriu, în spital – și neîndoios în multele călătorii în Europa și în Asia, înainte de 1945. Manuscrisele lui au circulat între toate aceste țări, orașe și încăperi, când nu au fost de-a dreptul redactate într-un loc și apoi strămutate de acolo. Între arhiva incipientă din mansardă și arhiva vast dezvoltată de la care și-a luat adio ieșind din strada Palade nr. 43 în august 1942, manuscrisele lui au circulat. Mai întâi chiar între București și Calcuta. Un *jurnal* mai vechi sau *porțiuni* dintr-un astfel de jurnal a transportat Eliade de la București în India, după cum o atestă o însemnare din jurnalul indian, parțial transcris, publicat și adnotat ca *Şantier*: „Am recitat cu grijă jurnalul. Am adăugat note și explicații noi, le-am adnotat. Totul trebuie pus la punct, totul trebuie limpezit. Îmi place leit-motivul acestor câteva [*sic*] sute de pagini: trecutul nu interesează, oricât ar fi fost el de grandios. Regăsesc această mărturisire în August 1928”². Tot în *Şantier*, Eliade publică în 1935 un fragment de jurnal foarte probabil din 1929:

Am stat de dimineață și până seara la birou, transcriind, adnotând, refăcând texte mai vechi. Am descoperit o duzină de hârtiuțe în sertarul biroului, și toate mi s-au părut admirabile, vrednice de a fi copiate în jurnal. O febră intelectuală, o voluptate cu care mă întâlnesc extrem de rar: aceea de a mă „edita”, de a răscoli prin hârtii pentru a găsi o însemnare prețioasă, o frază justă, o stare de suflet obscură care nu trebuie pierdută. Citesc în special notele din Chandernagore, și le transcriu pe curat, în ordine. Îmi place chiar aspectul lor fragmentar; sunt unele fraze fără încheiere, pe care le las așa, ca să-mi păstrez intacte amintirile...³.

După arestarea lui Nae Ionescu, la 7/8 mai 1938, și ultimele cursuri pe care le mai ține în acea lună ca profesor la București, Eliade e avertizat telefonic „într-o seară” să plece de acasă pentru a nu fi arestat, iar primii care intră, în fond, și scotocesc în chiar arhiva lui nu sunt deocamdată membrii familiei Handoca, ci „doi comisari și un inspector de la Siguranță”: „au început să răscolească sertarele și bibliotecile”. Se

1 CIURTIN 2023a, 2023b și 2024.

cf. *infra*, pp. 305-309.

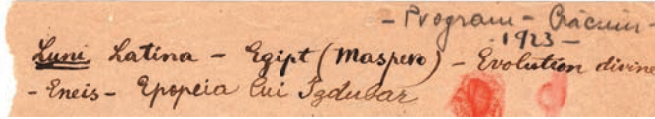
2 ELIADE 1935, p. 179. În chiar acest sens este de

3 ELIADE 1935, p. 120.

înțeles admirația lui pentru Stendhal din MS 28,

PROGRAM – CRĂCIUN – 1923

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 1.

IHR MS 1, f. 1r. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE ANDREEA APOSTU

IHR M.E. | E.C.C.E. | *Manuscris 1*. Fila este redactată recto-verso cu cerneală neagră și creion grafit, având dimensiunile 216 × 179 mm și 19 rânduri scrise (recto). În colțul din dreapta sus este prezentă mențiunea, adăugată cu creion grafit, „– Program – Crăciun – 1923 –”. Scrisul este îngrijit, cu excepția ultimului rând, în care descifram cuvintele: „G^{ral} Berthelot”. Eliade a inserat, totodată, așa cum obișnuia în special în cazul manuscriselor literare, două portrete (de bărbat, între rândurile 16 și 17, și un altul, ambiguu, în dreptul rândului 17), precum și patru pete de culoare: două roșii (în dreptul rândului al patrulea), una albastră și roșie (colțul din stânga jos), o alta albastră cu margini negre (*ibidem*). Pe verso, fila prezintă numeroase tăieturi, câteva calcule, precum și cuvinte, unele dintre acestea fiind variațiuni de semnătură (inclusiv ale altcuiva?), iar celelalte, „five” și „[30] ediții”, delimitate de linii și hașuri. Fila a fost transcrisă în HANDOCA 1996, p. 20, HANDOCA 2000, pp. 17-18 și reprodușă în HANDOCA 2004, p. 53. Deși zeci de pagini din primele două ediții sunt reluate, prin autoplagiat, în HANDOCA 2008, transcrierea manuscrisului și paragrafele despre acesta au fost suprimate (p. 25).

© IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

[PORTRETE ȘI ÎNSEMNĂRI]
[1925-1928]

[MS 2] *Vreau* [Desen.], [MS 3] [Două portrete.],
[MS 4] [Două portrete.], [MS 5] *Tânărul*

IHR MS 3, f. 1. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE ANDREEA APOSTU

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 2 *Vreau*** [Desen.] Fila dictando cu dimensiunile 200 × 165 mm prezintă pliuri accidentale în colțurile din stânga sus și jos, precum și trei mici indentări. Aceasta conține două portrete frontale în peniță, cu cerneală neagră. Desenele reprezintă același personaj sumbru, încruntat și nefericit, înconjurat de câteva cifre și cuvinte, majoritatea cu multiple ocurențe: „5 cinci”, „6 șase”, „7 șeap<te>”, „1925”, „april 1925” și verbul „Vreau”. Fila poate fi, astfel, datată în aprilie 1925, când Eliade era amenințat de o nouă corigență la matematică, în ultimul an al cursului superior. În colțul din dreapta jos al filei se află însemnările cu creion grafit „il 7/p. 647” și „0,50”, făcute cel mai probabil de M. Handoca. Cea dintâi indică numărul ilustrației și pagina la care aceasta se află în ELIADE 1996a.

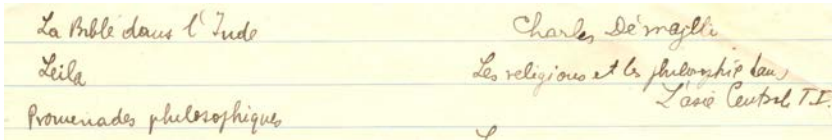
IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 3** [Două portrete.] Fila cu dimensiunile 124 × 211 mm prezintă două pliuri accidentale în colțurile din dreapta sus și jos. Pe latura stângă și pe cea inferioară se disting urme de ruptură, dreptunghiul de hârtie provenind cel mai probabil dintr-o coală de dimensiuni mai mari. Fila conține două desene în tuș – un profil și un portret frontal.

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 4** [Două portrete.] Fila cu dimensiunile 168 × 105 mm cuprinde un portret frontal și un profil în tuș. Pe verso, descoperim că aceasta este, de fapt, un fragment dintr-un buletin pentru consultarea de volume în sala de lectură a Bibliotecii Elevilor, ceea ce ar putea însemna că portretele au fost realizate în ultima clasă a cursului superior. Un profil similar există în f. 33 a Ms 1819 de la BCU, *Note pentru Rădăcinile Magiei și Psihologia Religioasă*, datat 1928-1929.

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 5 *Tânărul***. Fila cu dimensiunile 159 × 120 mm prezintă o pliere accidentală în colțul din dreapta jos. Aceasta conține un profil realizat în creion grafit, însoțit, dedesubt, de titlul *Tânărul* scris, de asemenea, cu creion grafit. Profilul se aseamănă cu cel din MS 4, precum și cu un alt portret din Ms 1819 de la BCU.

[LECTURI EUROPENE ȘI ASIATICE]
(1925-1926)

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 6

IHR MS 6, f. r. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE ANDREEA APOSTU

IHR M.E. | E.C.C.E. | Manuscris 6. Fila dictando este redactată recto cu cerneală neagră, având dimensiunile 207 × 167 mm și 20 de rânduri scrise, distribuite în două coloane. Pe verso se află câteva însemnări grabite și neglijente făcute cu creion grafit. Fila prezintă în toate cele patru colțuri plieri accidentale, cea mai notabilă fiind în colțul din stânga sus. Ductul este rapid, inegal și neîngrijit, cu greșeli de ortografiere a numelor proprii, în special a celor în limba franceză. Sunt vizibile, totodată, trei pete de cerneală de dimensiuni variabile în coloana din partea stângă. Fila este alcătuită în mare parte din titluri (cărora li se adaugă doi autori), fiind cel mai probabil o listă de lecturi similară, dar mai puțin îngrijită, filei intitulate *Cărțile citite și studiate în 1924*, reprodusă de M. Handoca în *ELIADE* 1996a, p. 646. Cu ajutorul câtorva repere temporale, *Legătura roșie* de Emanoil Bucuța, apărută în librării la începutul anului 1925, traducerea din Jack London, *Înainte de Adam*, colecția *Lectura. Floarea literaturilor străine* și volumul lui André Boulanger, *Orphée. Rapports de l'orphisme et du christianisme*, fila poate fi datată în 1925-1926. Ea a fost atestată pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), când a fost inclusă într-un manuscris de altă natură (acum MS 8-18). © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

PRECURSORII LUI COPERNIC
[ÎNAINTE DE NOIEMBRIE 1928]

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 7.

IHR MS 7, f. 1, r. 1. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

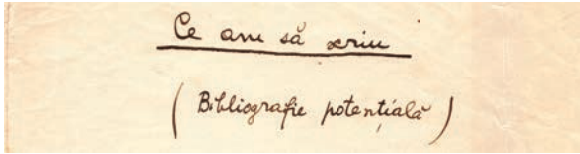
EDIȚIE CRITICĂ DE DANIELA DUMBRAVĂ & ANDREEA APOSTU

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 7.** Filă unică, izolată, având dimensiunile 139 × 109 mm, prezintă un pliu evident în colțul din stânga jos și o ruptură semnificativă a marginii inferioare. Notele de lectură sunt scrise cu cerneală neagră, exclusiv recto, fiind delimitate de linii ori puncte între rândurile 1-4, 5-8, 9, 10-12. Grafia grăbită este ușor înclinată spre dreapta și prezintă pe alocuri cuvinte lejer îngroșate. Fila se aseamănă manuscriselor timpurii ale lui Eliade, în special notelor despre filosofia Renașterii aflate în prezent la BCU. Această similaritate, precum și conținutul filei, indică o datare *ante* noiembrie 1928. MS 7 a fost eronat inclus în mapa *Ce am să scriu (Bibliografie potențială)*, în prezent MS 8-18, deși conținutul său diferă radical de celelalte file, originea sa fiind, cel mai probabil, Ms 1829, *Filosofia Renașterii: Rezumate și Texte* de la BCU. A fost atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații publice (Historic, 16.03.2022). Manuscris achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

CE AM SĂ SCRIU (BIBLIOGRAFIE POTENȚIALĂ)
1926-1932

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 8-18.

MS 8	[ARCHIMEDE TRADUCERI DIN MIELI]
MS 9	[APOLOGIA BUDDHISMULUI]
MS 10	[GIOVANNI PAPINI – STUDIU CRITIC]
MS 11	PAGINI ORIENTALE I
MS 12	[HERACLIT ȘI MISTICISMUL ORFIC]
MS 13	OAMENI DIN CĂRȚI
MS 14	[RUDOLF STEINER]
MS 15	CONTEMPORANII I
MS 16	[SUMARUL UNEI CĂRȚI DESPRE B.P. HASDEU]
MS 17	WALKIRII ÎN BIBLIOTECĂ
MS 18	[MUDRĂ]

IHR MS 8, f. 1, r. 1-2. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE ANDREEA APOSTU

IHR M.E. | E.C.C.E. | Manuscrisele 8-18.

MS 8, fila 1: *Archimede (și Traduceri din Mieli)*. Filă redactată recto cu cerneală neagră și creion grafit, având 86 × 105 mm. Prezintă urme de pliere accidentală în colțul din stânga sus. Conține însemnări privitoare la lecturile lui Mircea Eliade din *Manuale di storia della scienza* de Aldo Mieli, precum și la traducerea unor fragmente din această lucrare și din *Le scuole ionica, pythagorica ed eleata (1 Prearistotelici)*. Datare aproximativă în prima parte a anului 1926 (posibil ante 18 martie 1926, data publicării primei traduceri din Aldo Mieli).

MS 9, fila 2: *Apologia buddhismului*. Filă redactată recto cu cerneală neagră (16 rânduri), având dimensiunile 165 × 102 mm. Conține atât titlurile unor articole pe care M. Eliade plănuia să le publice în *Pasul vremii*, *ALA*, *Cuvântul* și *Gândirea*, cât și numărul de pagini scrise sau preconizate. Cu ajutorul textelor tipărite în presă, fila poate fi datată post martie 1926, ante aprilie 1928.

- MS 10, fila 3: *Giovanni Papini – Studiu critic*. Filă redactată recto cu creion grafit și roșu, având 17 rânduri scrise și dimensiunile 210 × 171 mm. Prezintă urme de pliere mediană și de îndoire accidentală a colțului din dreapta sus. Cu ajutorul corespondenței trimise lui Vittorio Macchioro și al articolelor apărute în presă, fila poate fi datată post mai-iunie 1926, ante 22 noiembrie 1928.
- MS 11, fila 4: *Pagini orientale 1*. Filă manuscris redactată recto cu cerneală neagră (17 rânduri), având dimensiunile 172 × 106 mm. Conține titlurile articolelor pe care M. Eliade năzuia să le publice în rubrica *Pagini orientale*, existență deopotrivă în *ALA* și în *Cuvântul*. Datorită foiletoanelor care au fost în cele din urmă tipărite, fila poate fi datată cu aproximație post septembrie 1926, ante august 1927.
- MS 12, fila 5: *Heraclit și misticismul orfic*. Filă redactată recto cu cerneală neagră (24 de rânduri), având dimensiunile 170 × 108 mm. Conține titlurile articolelor pe care M. Eliade voia să le publice în *ALA*, *Cuvântul*, *Foaia tinerimii* și *Orizontul*. Spre deosebire de celelalte file similare din mapa de hârtie, conține și 4 titluri de proze, *Eva*, *Mărturisire*, *Dedicație* și *Cazul ciudat al doctorului*, dintre care doar 2 vor fi tipărite în timpul vieții. Cu ajutorul textelor apărute în periodice, fila poate fi datată post septembrie 1926, ante 7 august 1927.
- MS 13, fila 6: *Oameni din cărți*. Filă redactată recto cu cerneală neagră (18 rânduri), cu dimensiunile 172 × 106 mm. Conține titlurile unor articole pe care Mircea Eliade dorea să le publice în rubrica *Oameni din cărți* din *Cuvântul*. Grație celor 4 texte care au fost în cele din urmă tipărite, precum și a datei la care M. Eliade își începe colaborarea cu periodicul menționat, fila poate fi datată post octombrie 1926, ante 23 ianuarie 1927.
- MS 14, fila 7: *Rudolf Steiner*. Filă redactată recto cu cerneală neagră (13 rânduri), cu dimensiunile 172 × 109 mm. Conține atât titlurile unor articole pe care M. Eliade dorea să le publice în *Cuvântul*, cât și numărul de pagini scrise sau preconizate. Datorită foiletoanelor apărute până la urmă în presă, fila poate fi datată post octombrie 1926, ante 17 iunie 1927.
- MS 15, fila 8: *Contemporanii 1*. Filă redactată recto cu cerneală neagră și cu creion grafit (26 rânduri), cu dimensiunile 206 × 82 mm. Prezintă patru urme de pliere voluntară și îndoirea accidentală a colțului din dreapta jos. Conține titluri publicate de Mircea Eliade în rubrica „Contemporanii”, inaugurată în *Cuvântul* pe 3 martie 1927. Cu ajutorul acestora, fila poate fi datată post ianuarie 1927, ante august 1928.
- MS 16, fila 9: Filă manuscris având redactate recto cu creion grafit 17 rânduri și dimensiunile 220 × 145 mm. Prezintă urme mediane de pliere, precum și ușoare îndoiri ale colțurilor din stânga și dreapta jos. Fila conține sumarul unei cărți despre B.P. Hasdeu, putând fi datată, cu ajutorul articolului din *UL*, „Gânduri pentru pomenirea lui Hasdeu” (folosit pentru partea introductivă a lucrării intitulată *Preludii*), post 28 august 1927, ante 1928.
- MS 17, filele 10 & 11: *Walkirii în bibliotecă*. Două file manuscris având dimensiunile 188 × 129 mm, respectiv, 202 × 110 mm. F. 10 conține 25 de rânduri scrise cu cerneală neagră, reprezentând articole publicate de M. Eliade în *Cuvântul* (22), *Gândirea* (2) și *Sinteza* (1) între 29 noiembrie 1926 și 16 septembrie 1928. Lista cu titluri respectă, cu o singură excepție („Despre cuvinte și despre cutezanță”), ordinea cronologică a apariției în presă. F. 11 conține la rândul său 25 de rânduri scrise, de data aceasta cu creion grafit,

fiind vorba despre aceleași articole (cu o singură excepție, „Documente și sinteze” în locul textului „Critical”), fără a mai fi respectată însă ordinea cronologică din fila precedentă. Calitatea hârtiei diferă la rândul ei, fiind inferioară celei din care este alcătuită f. 10. Luând în considerare aceste particularități, f. 11 pare să fie planul schițat al cărții de foiletoane *Walkirii în bibliotecă*, pe care Mircea Eliade dorea să o publice în 1928. Filele pot fi datate post 16 septembrie 1928, ante 22 noiembrie 1928.

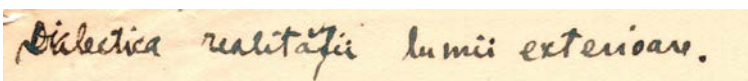
MS 18, fila 12: *Mudră*. Filă redactată recto cu cerneală neagră, având 4 rânduri scrise și dimensiunile 162 × 91 mm. Titlurile nu prezintă bife, putând alcătui fie o listă a articolelor pe care Eliade plănuia să le scrie, fie o recapitulare a celor deja scrise. Grație titlurilor pe care le conține, poate fi datată post decembrie 1931, ante august 1932.

Manuscrise atestate pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), dar amestecate împreună cu alte file și neidentificate. Manuscrise achiziționate atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvate și repuse în circuitul științific, fiind donate, înregistrate și catalogate în 2022 în patrimoniul IHR.

© IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

DIALECTICA REALITĂȚII LUMII EXTERIOARE
Critica buddhismului de către Sāṃkhya
1929

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 19.

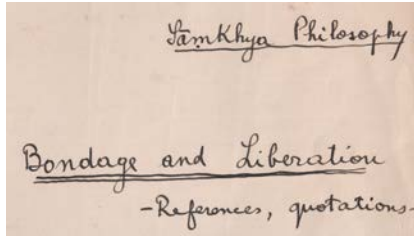
MS 19, f. 1, r. 1. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE EUGEN CIURTIN

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 19**, cuprinzând 5 file nenumerate, toate scrise exclusiv recto, cu dimensiuni de 210 × 168 mm (primele patru) și 208 × 168 mm (cea de-a cincea), prezentând o garanție – alta decât critica internă – că ele constituiau la origine un manuscris de sine stătător: un bold cu lungime de 30 mm sau ac cu gămălie colonial, parțial ruginit, cu care au fost prinse în colțul din stânga sus, filele fiind și ele atinse punctual de rugină. Manuscrisul poate fi datat în vara lui 1929, fiind redactat la Calcutta, în perioada când Mircea Eliade domicilia în Ripon Street și urma cursurile de filosofie indiană ale profesorului Surendranath Dasgupta. Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), când a fost descris inept, iar ordinea logică a filelor a fost alterată. Manuscris achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

BONDAGE AND LIBERATION, CALCUTTA 1929 [I.] SĀṂKHYA PHILOSOPHY | REFERENCES, QUOTATIONS

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 20

IHR MS 20, f. 1^r, r. 1-4. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

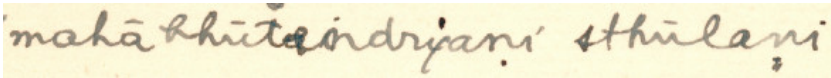
EDIȚIE CRITICĂ DE EUGEN CIURTIN & VLAD ȘOVĂREL

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 20**, cuprinzând 10 file nenumerotate, cu dimensiuni de *180 × 104 mm, dintre care șase sunt liniate și patru veline, dintre care o filă liniată de agendă este scrisă recto-verso, celelalte fiind scrise exclusiv recto, cu stilou și cu creion, fără a prezenta o garanție – alta decât critica internă – că reprezintă „trimiteri și citări” în vederea unui manuscris de sine stătător. Cu tranziții instantanee de la engleză la română, câteodată de mai multe ori în chiar conținutul unei singure fraze, manuscrisul poate fi identificat ca note și observații de lectură ale lui Mircea Eliade la comentariul *Sāṁkhyasūtravṛtti* al lui Aniruddha (sec. XV), indicând o redactare separată alături de file perfect similare identificate la donație într-un alt manuscris din 1929 (în prezent MS 22), precum și o limpede asemănare de familie cu diferite manuscrise ale aceleiași perioade, aflate în prezent în colecții particulare și destinate de proprietari edițiilor critice E.C.C.E. și MEUM. Transcriere completă a MS 20 & 22 *Bondage & Liberation* [I & III] și ordonare prealabilă a filelor volante: Vlad Șovărel; reconstrucție, datare, ediție și comentariu: Eugen Ciurtin. Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), când a fost prezentat sub un titlu aberant, descris inept și prezentând file amestecate împreună cu ceea ce sunt MS 21 și MS 22. Manuscris achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

BONDAGE & LIBERATION, CALCUTTA 1929 [II. Note despre Yoga: Bhoja, *Rājamārtanḍa*]

augușt-noiembrie 1929

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 21.

MS 21, f. 1^r, r. 3. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

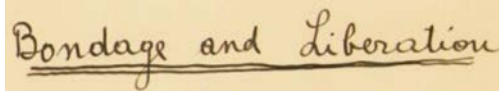
EDIȚIE CRITICĂ DE EUGEN CIURTIN

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 21**, cuprinzând 5 file nenumotate, dintre care patru scrise exclusiv recto, cu dimensiuni de 180 × 104 mm (primele patru) și 168 × 107 mm (cea de-a cincea), fără a prezenta o garanție – alta decât critica internă – că reprezintă un manuscris de sine stătător. Manuscrisul poate fi identificat ca note și observații de lectură ale lui Mircea Eliade la compendiul despre yoga al Regelui Bhoja (sec. XI). Chiar nenumotate, patru dintre file nu pun nici o problemă de ordonare, respectând consecuția clasică a prezentării tipurilor de *samādhi* din tratatele și comentariile de yoga. Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), când a fost prezentat sub un titlu aberant și descris inept, ca „savirtake” (*sic!*), în care s-a amestecat și o filă care nu ține de tratatul lui Bhoja (nici de Yoga), ci de un altul, al lui Aniruddha (și de Sāṃkhya), restituit acum ca MS 22 alături de file perfect similare dintr-un alt manuscris din 1929, în prezent MS 20. Manuscris achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR.

© IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

BONDAGE AND LIBERATION, CALCUTTA 1929 [III. Note despre Sāṃkhya: Aniruddha, *Sāṃkhyasūtravṛtti*]

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 22.

IHR MS 22, f. 1, r. 2. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

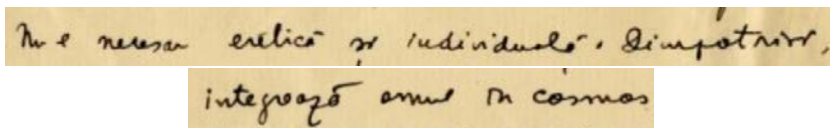
EDIȚIE CRITICĂ DE EUGEN CIURTIN & VLAD ȘOVĂREL

IHR M.E. | E.C.C.E. | Manuscris 22 cuprinde 25 de file nenumerotate, primele trei fiind liniate, desprinse dintr-o agendă colonială cu două urme intacte de capsare la stânga, de tipul celei folosite și pentru MS 25, filele 4-25 fiind veline și volante. 23 sunt scrise exclusiv recto, iar două (filele 2 și 3) sunt scrise recto-verso, cu cerneală neagră și/sau creion, cu un duct foarte citeț, având dimensiunea de 203 × 127 mm (f. 1-3) și 168 × 107 mm (f. 13*), fără a prezenta o garanție – alta decât critica internă – că reprezintă un manuscris de sine stătător. Cu tranziții instantanee de la engleză la română, câteodată de mai multe ori în chiar conținutul unei singure fraze, manuscrisul poate fi identificat ca note și observații de lectură ale lui Mircea Eliade la comentariul *Sāṃkhyasūtravṛtti* al lui Aniruddha (sec. xv), indicând o redactare separată alături de file perfect similare identificate la donație într-un alt manuscris din 1929 (în prezent MS 20). Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), când una dintre file a fost amestecată cu un alt manuscris (în prezent MS 21) și prezentată sub un titlu aberant, descris inept, ca „savirtake” (*sic!*), în care aceasta a fost amestecată cu patru file care nu țin de tratatul lui Aniruddha (nici de Sāṃkhya), ci de un altul, al lui Bhoja (și de Yoga), restituit acum ca MS 21. MS 22 întregeste astfel, din alte două surse care o obliteraseră (poate chiar ca rezultat al manipulării și „trierii” manuscriselor de către M. Handoca în 1981, cf. HANDOCA 2006, p. 187), lectura lui Eliade la un singur pasaj și la o singură problemă de filosofie indiană în fundalul istoriei religioase a subcontinentului. Cele 27 de file ale manuscrisului reconstruit conțin referințe la primele trei cărți ale tratatului lui Aniruddha și la introducerea editorului și traducătorului său Garbe. În loc de 1, 2...24, 25, filele au fost recepționate de donator de la licitatori în ordinea 6, 7, 8, 9, 16, 10, 32, 11, 12, 33, 31, 30, 36, [25,] 18, 19, 20, 21, 23, 26, 29, 27, 28, 34 și 35. Transcriere completă a MS 20 & 22 *Bondage & Liberation* [I & III] și ordonare prealabilă a filelor volante: Vlad Șovărel; reconstrucție, datare, ediție și comentariu: Eugen Ciurtin. Manuscris achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR.

© IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

[NOTĂ DESPRE SUBIECTIVISM]
[cca. 1930-1931]

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 23

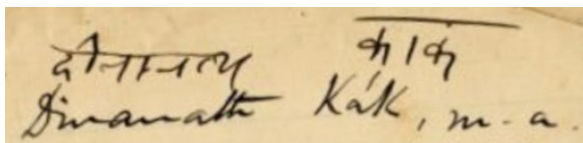
MS 23, f. 1, r. 9-10. © Institutul de Istorie a Religiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE
BOGDAN TĂTARU-CAZABAN & DANIELA DUMBRAVĂ

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 23.** O filă cu 15 rânduri neliniate, cu dimensiunile 209 × 168 mm, redactată de mână doar *recto*, cu cerneală neagră. Marginile hârtiei sunt neuniforme, purtând urmele unor manipulări defectuoase. Manuscrisul a fost atestat în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022) și prezentat, fără identificare sau datare, complet eronat („Mircea Eliade, filă manuscris cu meditații despre scepticism”). A fost achiziționat atunci de un binefacător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

[ÎNSEMNĂRI DE INDIANISTICĂ, REFERINȚE, ADRESE]
(1930-1931)

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 24.

IHR MS 24, f. 5^r, r. 1-2. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

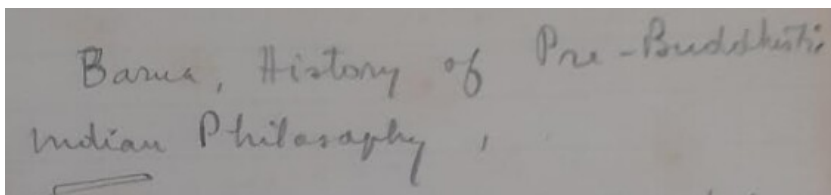
EDIȚIE CRITICĂ DE EUGEN CIURTIN

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 24.** Cuprinde 5 file nenumerotate, ff. 1-2 și 5 fiind scrise recto și verso (dintre care f. 5 cu verso răsturnat), ff. 1-3 și 5 având dimensiuni de 202 × 127 mm, iar f. 4 de 211 × 170 mm, fiind dublă (pagină împăturită) și scrisă de asemenea numai recto. Nedatate, filele au fost redactate după toate probabilitățile indicate exclusiv de conținut în timpul sejurului în India (decembrie 1928-noiembrie 1931). Ca și MS 25 și MS 26 (*infra*, pp. *-*), ff. 1-3 și 5 sunt desprinse dintr-o agendă, prezentând două probe de capsare la stânga (*recto*). Filele a fost eronat amestecate de un autor necunoscut și la o dată incertă cu alte seturi de file – care constituie astăzi MS 8-18, respectiv MS 31, MS 34 și MS 35 (*infra*, pp. 43-146 și *supra*, pp. 319-344, pp. 377-403 și pp. 403-406). Fila 5 este perfect atipică, conținând eșantioane de scris ale altor persoane decât Eliade: cel mai probabil un coleg, un editor, un librar, un judecător. Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), când a fost descris inept, amestecat cu manuscrise de cu totul alt ordin și altă natură, ordinea logică a filelor fiind de altfel alterată. Manuscris achiziționat atunci de un binefacător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR.

© IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

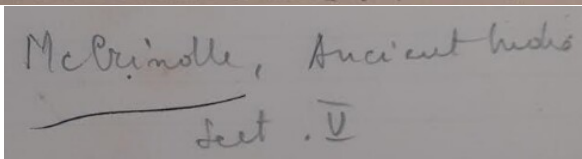
[CUNOȘTINȚELE BOTANICE ÎN VECHEA INDIE
ȘI ALTE NOTE DE INDIANISTICĂ]
IMPERIAL LIBRARY, CALCUTTA, IANUARIE 1931

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 25

Barua, History of Pre-Buddhist
Indian Philosophy,

(4) BARUA, *Pre-buddhist Philosophy* (Calcutta, 1920) p. 307.

Mc Crindle, Ancient India
sect. V

(2) Apud Mc CRINDLE, *Ancient India*. sect V.

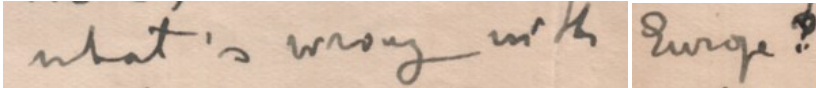
IHR MS 25, f. 1^r, r. 1-2 și 5-6 & ELIADE 1931a, pp. 231 și 235. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE EUGEN CIURTIN

IHR M.E. | E.C.C.E. | Manuscris 25 cuprinde două file nenumerate, scrise pe ambele fețe în creion și ulterior în cerneală neagră, cu dimensiuni de 203 × 127 mm, redactate după toate probabilitățile indicate de conținut și context în luna ianuarie 1931 și la Calcutta, așadar contrar afirmației lui Eliade din *Memorii*. Conține referințe la un studiu foarte meritoriu de indianistică apărut la Cluj spre sfârșitul lui 1931, extrem de puțin cunoscut, întrucât nu a fost preluat sau citat de Eliade în lucrările ulterioare elaborate la București și nu a fost de altfel reeditat niciodată, reintrând însă în circuitul științific global grație lui Arion Roșu (1978). Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), când a fost descris inept, amestecat cu manuscrise de cu totul alt ordin și de altă natură (acum MS 8-18), ordinea logică a filelor fiind de altfel alterată. Manuscris achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

[What's wrong with Europe?]
cca. 1931

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 27.

IHR MS 27, f. 4, r. 20-2. In titlul de I orie a Religiiilor.

Ediție critică de Cătălin Pavel

IHR M.E. | E.C.C.E. | Manuscris 27 | a se le de manuscris, ără titlu i ără dată, reda ate doar reĉto, cu cerneală neagră, cuprinzând 28, 27, 27, 26, 26, respe iv 24 de rânduri, scrise în general lizibil, cu gra a abilizată a autorului adult. Rândurile rămase libere de la sfâr itul lei 6 con rmă că textul e e încheiat. Dimensiuni: 209-2 x 65- 70 mm. Filele -5 prezintă o îndoitură verticală paralelă cu marginea lor din dreapta, la aprox. 2 cm de acea a. Fila 6 prezintă mai multe îndoituri verticale, paralele cu marginea ei din dreapta, la -4cm de acea a. Fila prezintă singura între cele ase în col ul din ânga jos, pozi ionat perpendicular pe rândurile scrise, un ligran reprezentând partea superioară a unei coroane surmontate de o cruce. Filigranul nu a putut datat. Filele nu prezintă alte însemne particulare i nu pot datate altfel decât prin con inut, un eseu jurnalnic cu elemente de pam et despre cauzele crizei spirituale a Europei de după Primul Război Mondial. Manuscris men ionat pentru prima oară în cadrul unei licita ii (Hi oric, 6.03.2022), cu titlul conven ional, inadecvat *Eseu despre India mistică, achizi ionat atunci de un donator anonim, ind ulterior donat către IHR i înregi rat i catalogat în patrimoniul ace uia cu titlul *What's wrong with Europe? MS 27 ar corespunde a fel, foarte probabil, pam etului lui Eliade cu acel titlu anun at în Cuvântul, nr. 2035 din 9 decembrie 930, pagina 3, pam et al cărui text rămăsese, până acum, necunoscut.**

IHR. Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.

[NOTĂ DESPRE STENDHAL]
[cca. 1932-1933]

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 28.

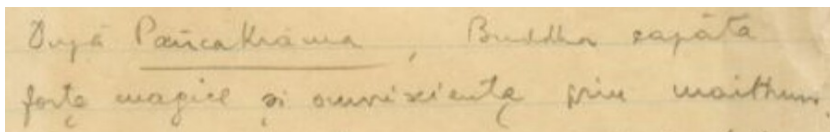
IHR MS 28, f. 1, r. 1-2. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE ANDREEA APOSTU & DANIELA DUMBRAVĂ

IHR M.E. | E.C.C.E. | Manuscris 28. Fila cu dimensiunile 150 × 87 mm conține 12 rânduri scrise cu cerneală neagră. Ductul este grăbit și neglijent, fiind cel mai probabil o notiță rapidă redactată în timpul sau în urma lecturii. Aceasta nu prezintă, asemenea altor file din arhiva lui Eliade, plieri accidentale, ceea ce poate indica faptul că a făcut parte dintr-o mapă cu însemnări, înainte de a fi scoasă la licitație în martie 2022. Sunt vizibile, în schimb, câteva pete în jumătatea superioară. Manuscris achiziționat în cadrul unei licitații publice (Historic, 16.03.2022) de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

[COMENTARIU INEDIT
DESPRE PAÑCAKRAMA LUI NĀGĀRJUNA &
ŚĀKYAMITRA]
[cca. 1934]

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 30.

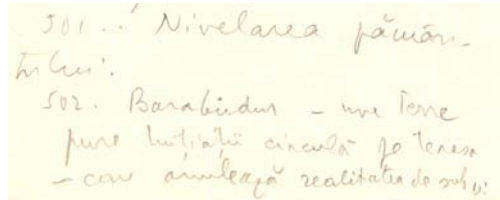
MS 30, f. 1^r, r. 1-2 © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE EUGEN CIURTIN

IHR M.E. | E.C.C.E. | Manuscris 30. 190 × 150 mm, o singură filă, păstrată în condiții acceptabile (prezintă urme de îndoituri la stânga), scrisă exclusiv recto, foarte citeț, cu grafia stabilizată a autorului adult. Pagină liniată, cu 20 rânduri din care sunt scrise 10 (r. 4-13). Fila nu prezintă însemne particulare și nu poate fi datată altfel decât prin analiza conținutului în ansamblul operei. Manuscris menționat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat, fiind ulterior donat și înregistrat în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

[ARHITECTURĂ ȘI SIMBOLISM BUDDHIST ÎN ASIA:
BARABUÐUR]
[cca. 1936-1937]

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 31.

IHR MS 31, f. 22^r, r. 16-20. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE EUGEN CIURTIN

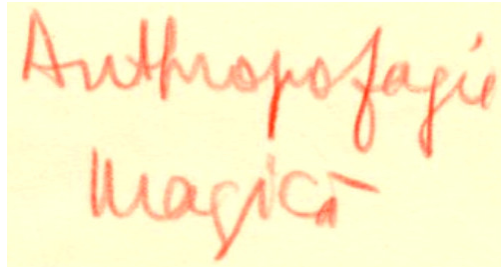
IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 31**, cuprinzând 21 de file numerotate, scrise exclusiv recto, dintr-un manuscris care cu certitudine a cuprins 23: lipsesc filele 1¹ și 6 (în catalogul de licitație lipsea și f. 10). Dimensiunile filelelor variază între 170 × 110 mm (ff. 2-5), 170 × 120 mm (ff. 7-9), 137 × 103 mm (ff. 10-15), 170 × 100 mm (f. 16) și 170 × 103 mm (ff. 17-23). Chiar în absența filei 1, manuscrisul poate fi cu ușurință identificat ca note și observații de lectură ale lui Mircea Eliade la Paul Mus și datate între începutul anului 1936, când Eliade menționează în publicații pentru prima dată numele lui Mus (*pace* RICKETTS 1988, II.*, care indica sfârșitul lui 1936), și septembrie 1937, când apare articolul-recenzie despre Paul Mus. Filele existente 2-5 și 7-23 au fost păstrate în condiții acceptabile, sunt scrise suficient de citeț, în creion negru, cu câteva rânduri intercalare cu cerneală albastră (f. 8, ll. 2-6), cu grafia stabilizată, dar rapidă a autorului adult, având la răstimpuri sublinieri verticale de relectură și selecție a citărilor în creion roșu sau albastru. Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), dar amestecat împreună cu alte file manuscrite și neidentificat. De altfel, ordinea filelor amestecate – dintr-un lot compozit eronat identificat și prezentat, în care acestea erau totuși și singurele numerotate – a fost: 2, 3, 8, 9, 4, 5, 7, 14, 15, 11, 12, 13, 16, 20, 21, 17, 18, 19, 22, 23 (*sic!*), nefotografiind și nenumărând în prezentarea fostului lot și f. 10 (au fost așadar 41 în loc de 40 de file). Manuscris achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

1 „Trebuie să amintim că acest volum uriaș este precedat de un *Avant-propos* de 302 pagini mari, în care autorul stabilește validitatea metodei folosite” (ELIADE 1937, p. 608 | ELIADE 1943, p.

54), pentru a cita apoi câteva pagini din *Avant-propos* (pp. 62, 64, 68, 73 și 74 la ELIADE 1937, pp. 608-609 și 611-612 | ELIADE 1943, pp. 54-55 și 59-60), care se regăseau poate pe această filă 1.

ANTHROPOFAGIE MAGICĂ
cca. 1937-1938

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 32.

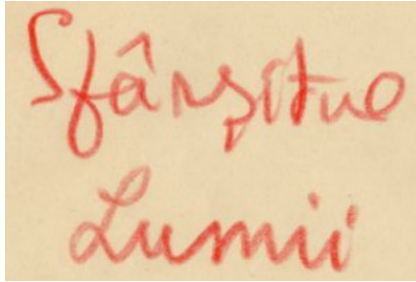
MS 32, f. 1^r, r. 1-2. © Institutul de Istorie a Religiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE IONUȚ DANIEL BĂNCILĂ

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 32.** 3 file, prezentând notițe autografe, dintre care prima a servit „mapă”, fiind alcătuită dintr-o coală de hârtie îndoită având 168 × 210 mm. Coala este îndoită inegal, astfel încât coperta I (f. 1^r) are 168 × 106 mm, iar coperta II (f. 1) 168 × 104 mm. Fila 1 și 2 sunt scrise pe verticala paginii iar fila 3 este scrisă pe orizontala ei. Dimensiuni: f. 2 *incipit*: „Cine mănâncă”: 100 × 136 mm; f. 3 *incipit* „Canibalism”: 172 × 104 mm. Filele nu sunt datate. Scrierea este lizibilă, cu grafia stabilizată a autorului adult. Fila 1 este scrisă cu creion gros de culoare roșie, servind drept titlu tematic al celorlalte file. Fila 2 este scrisă cu cerneală de culoare albastră și prezintă 2 note autografe (aparținând lui Eliade însuși) în creion subțire de culoare neagră. Fila 3 este scrisă cu creion gros de culoare albastră. Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022), dar prezentat atunci cu un titlu greșit: *Antropologia magică (sic!)*. Manuscris achiziționat atunci de un binefacător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

SFÂRȘITUL LUMII cca. 1936-1938

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 33.

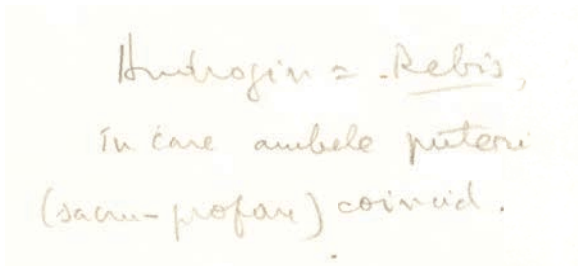
IHR MS 33, f. 1^r, r. 1-2. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE IONUȚ DANIEL BĂNCILĂ

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 33.** Mapă alcătuită dintr-o coală de hârtie îndoită, având 171 × 209 mm. Coala este îndoită inegal, astfel încât coperta I (f. 1^r) are 171 × 103 mm, iar coperta II (f. 1) are 171 × 106 mm. Manuscrisul este compus din 4 file nedatate, prezentând notițe autografe. Filele sunt scrise exclusiv recto. Fila 2 este scrisă pe verticala paginii, iar filele 3 și 4 sunt scrise pe orizontala ei. Dimensiuni: f. 2 *incipit* „Sfârșitul lumii, zoroaștrian”: 100 × 136 mm; f. 3 *incipit* „Mileniul”: 99 × 135 mm; f. 4 *incipit* „Sfârșitul lumii”: 171 × 103 mm. Scrierea este lizibilă. Fila 1 este scrisă cu creion gros de culoare roșie, servind drept titlu tematic al celorlalte file. Fila 2 este scrisă cu cerneală de culoare neagră, iar filele 3 și 4, cu cerneală albastră. Fila 4 prezintă în partea superioară a paginii o notă autografă (aparținând lui Eliade însuși) în creion subțire de culoare neagră. Manuscris atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Hiștoric, 16.03.2022) cu titlul *Sfârșitul lumii*. Manuscris achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

[ANDROGINIE ȘI TOTALIZARE]
[cca. 1938-1939]

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 34.

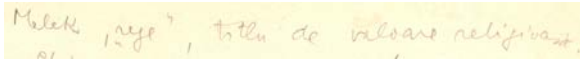
IHR MS 34, f. 3, r. 5-7. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE
BOGDAN TĂTARU-CAZABAN, EUGEN CIURTIN & IONUȚ DANIEL BĂNCILĂ

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 34.** Cuprinde 18 de file, cu dimensiuni variabile, de la f. 1 cu 210 × 165 mm, pliată în două pentru a constitui mapa celorlalte, până la cea mai mărunță (f. 12: 105 × 40 mm). Alte 14 file au fost obținute prin plierea în patru a unei coli ministeriale de 340 × 210 mm și tăiere artizanală (vizibilă la margini), cu rezultate discret inegale: 7 file cu 170 × 103 mm (ff. 3, 6, 9, 10, 14, 16 și 18), 2 file cu 170 × 102 mm (ff. 8 și 13), 2 file cu 170 × 104 mm (ff. 11 și 15) și alte 3 file cu variații minime (f. 4: 169 × 103 mm; f. 5: 173 × 106 mm; f. 7: 172 × 103 mm). Aleatorii sunt f. 2 (135 × 110 mm) și f. 17, cu 103 × 130 (la dreapta) vs. 135 (la stânga) mm. Fila 2 prezintă în partea de sus zimți minuscule, fiind posibil ruptă dintr-o agendă. Spre deosebire de toate celelalte, care sunt mediu dense și opace, ff. 2 și 3 sunt transparente, fără a avea filigran (precum hârtia interbelică de țigară). Toate filele sunt redactate exclusiv *recto*, cu cerneală albastră și cu creion de patru culori (negru, albastru, verde, roșu), sprijinind punctual reconstrucția ordinii manuscrisului (creion albastru în ff. 5-6) sau prezentând intervenții și adăugiri față de adnotările inițiale. Manuscrisul a fost eronat amestecat cu un alt set de file care constituie astăzi MS 31 (*supra*, pp. 319-344) și MS 35 (*infra*, pp. 403-406), într-o mapă purtând titlul „Note despre studiul Totalizare, Androgin, etc.”, subliniat energic cu două linii roșii. Manuscrisul a fost atestat în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022) și prezentat fără datare. A fost achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR. © IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*

[NOTE DESPRE REGALITATEA SACRĂ]
[cca. 1938-1939]

IHR M.E. | E.C.C.E. | MS 35.

IHR MS 35, f. 1, r. 1. © Institutul de Istorie a Religiiilor.

EDIȚIE CRITICĂ DE
BOGDAN TĂTARU-CAZABAN, EUGEN CIURTIN & IONUȚ DANIEL BĂNCILĂ

IHR M.E. | E.C.C.E. | **Manuscris 35.** Cuprinde 2 file cu dimensiunea de 209 × 170 mm, redactate doar *recto*, în creion negru. Fila 2 prezintă un filigran orizontal consistent, lizibil dinspre *verso* – un urs în mers, din profil stânga, iar dedesubt scris C. & S.S. Bușteni – și două străpungeri punctiforme pe rândurile 2 și 7, apărute după împăturirea pe verticală a celor două file, neîndoios mult anterioară împăturirii pe orizontală în care a fost recepționat manuscrisul. Eronat amestecate de un autor necunoscut și la o dată incertă cu alte seturi de file – care constituie astăzi MS 31 (cf. *supra*, pp. 319-344) și MS 34 (cf. *supra*, pp. 377-403) – au fost identificate într-o mapă purtând titlul „Note despre studiul Totalizare, Androgen, etc.”. Manuscrisul a fost atestat pentru prima oară în cadrul unei licitații (Historic, 16.03.2022) și prezentat fără datare. A fost achiziționat atunci de un binefăcător privat pentru a fi salvat și repus în circuitul științific, fiind ulterior donat, înregistrat și catalogat în 2022 în patrimoniul IHR.

© IHR. *Reproducerea fără acordul IHR este interzisă.*